

ANATOMIA, FIZJOLOGIA I PATOLOGIA NARZĄDU ŻUCIA (Katedra Protetyki)

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Katedra Protetyki Stomatologicznej WUM ul. Binieckiego 6 02-097 Warszawa

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kostrzewa-Janicka
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. n. med. Sylwia Słotwińska sylwia.slotwinska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kostrzewa-Janicka Lek. stom. Monika Wojda
Prowadzący zajęcia	Lek. stom. Monika Wojda Dr n. med. Magdalena Golecka - Bąkowska Lek. stom. Karolina Ambroziak

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1, semestr 1	Liczba punktów ECTS	1.0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		10	0,5
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabywanie wiedzy w zakresie anatomii, fizjologii i patologii narządu żucia w aspekcie leczenia protetycznego.
4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W05 - zna elementy anatomii prawidłowej człowieka, układy narządów oraz zna szczegółową anatomię głowy i szyi
W2	HS_W08 - zna szczegółową budowę anatomiczną i histologiczną elementów składowych jamy ustnej oraz rozwój i funkcje zębów i przyzębia; zna fizjologię i patologię układu stomatognatycznego
W3	HS_W12 - zna wskaźniki niezbędne do oceny stanu zdrowia jamy ustnej oraz zna zasady przeprowadzania podstawowego wywiadu medycznego i wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w obrębie jamy ustnej
W4	HS_W29 - zna mechanizmy oddziaływania materiałów dentystycznych z tkankami żywymi
W5	HS_W09 - posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób, zwłaszcza o znaczeniu społecznym oraz zna krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U21 - posługuje się terminologią z zakresu anatomii, fizjologii i patologii narządu żucia; określa budowę, fizjologię i patologię narządu żucia; określa budowę, fizjologię i patologię narządu żucia; przedstawia wskaźniki higieny jamy ustnej, próchnicy, chorób przyzębia; ocenia zdrowie jamy ustnej na zlecenie lekarza dentysty
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	HS_K01 - zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium 1-2	1,2- Anatomia układu stomatognatycznego w aspekcie leczenia protetycznego. <u>Treści kształcenia:</u> <i>Definicja pola protetycznego. Elementy topografii kości o szczególnym znaczeniu dla leczenia protetycznego - kość nosowa, podniebienna, szczęka, żuchwa. staw skroniowo-żuchwowy</i>	HS_W05 HS_W08 HS_U21 HS_K01
Seminarium 3-4	3,4 - Anatomia układu stomatognatycznego w aspekcie leczenia protetycznego. <u>Treści kształcenia:</u> <i>Elementy topografii tkanek miękkich jamy ustnej o szczególnym znaczeniu w praktyce protetycznej-błona śluzowa ruchoma i nieruchoma, budowa morfologiczna i histologiczna błony śluzowej, podniebienie miękkie, język, wargi, dno jamy ustnej, mięśnie żucia.</i>	HS_W05 HS_W08 HS_U21 HS_K01
Seminarium 5-6	5,6 - Diagnostyka układu stomatognatycznego. Gerostomatologia. <u>Treści kształcenia:</u> <i>Podmiotowe i przedmiotowe badanie pacjenta. Badania dodatkowe w planowaniu leczenia protetycznego. Definicja gerostomatologii. Zmiany starcze w narządzie żucia. Różnice między gerostomatologią a tradycyjną stomatologią. Czynniki wpływające na specyfikę leczenia stomatologicznego pacjentów w podeszłym wieku. Geroprotetyka. Leczenie pacjentów starszych z zastosowaniem protez ruchomych i stałych.</i>	HS_W12 HS_U21 HS_K01

Seminarium 7-8	7,8 - Cele protetyki stomatologicznej. Klasyfikacja braków uzębienia. Metody leczenia protetycznego. <u>Treści kształcenia:</u> <i>Definicja protetyki stomatologicznej. Działanie profilaktyczne w protetyce stomatologicznej. Funkcje lecznicze protetyki stomatologicznej. Definicja układu stomatognatycznego. Funkcje układu stomatognatycznego. Klasyfikacje braków uzębienia wg Galasińskiej- Landsbergerowej, wg Eichnera. Możliwe metody leczenia protetycznego w określonej klasie braków zębowych.</i>	HS_W09 HS_U21 HS_K01
Seminarium 9-10	9,10 – Wpływ protez oraz materiałów wykorzystywanych w wykonawstwie uzupełnień protetycznych na tkanki jamy ustnej. <u>Treści kształcenia:</u> <i>Korozyja biomateriałów. Alergie. Stomatopatie protetyczne.</i>	HS_W05 HS_W09 HS_W29 HS_U21 HS_K01

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Protetyka Stomatologiczna- E. Spiechowicz
2. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych – A. Mielczarek, R. Kowalik, M. Najman
3. Protetyka Stomatologiczna dla techników dentystycznych – E. Mierzwińska –Nastalska, A. Kochanek- Leśniewska

Uzupelniająca

1. Czasopisma stomatologiczne
2. Asystowanie w stomatologii, podręcznik dla asyst i higienistek stomatologicznych – Leah Vern Barnett, wydanie polskie pod red. M. Bładowskiego
3. Stomatopatie protetyczne –E. Spiechowicz.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
HS_W05, HS_W08 HS_W09, HS_W29 HS_W12, HS_U21, HS_K01	Obecność na seminariach Pisemne kolokwium testowe	Obecność na wszystkich seminariach Wymóg zaliczenia: 60% prawidłowych odpowiedzi

8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

**ANATOMIA, FIZJOLOGIA I PATOLOGIA NARZĄDU
ŻUCIA**
(Zakład Higieny Stomatologicznej)

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	ZALICZENIE
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Higieny Stomatologicznej WUM ul. Stanisława Binińskiego 6 UCS 02-097 Warszawa tel.: 48(22) 116 64 64

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska sylwia.slotwinska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska sylwia.slotwinska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Zespół Zakładu Higieny Stomatologicznej

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1	Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		30	1,5
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		30	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Poznanie anatomicznej budowy zębów i przyzębia.
C2	Poznanie fizjologicznych uwarunkowań funkcjonowania narządu żucia.
C3	Poznanie etiologii, diagnostyki i metod terapeutycznych wybranych patologii zębów i przyzębia okołowierchołkowego.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W08 - zna szczegółową budowę anatomiczną i histologiczną elementów składowych jamy ustnej oraz rozwój i funkcje zębów i przyzębia; zna fizjologię i patologię układu stomatognatycznego
W2	HS_W10 - zna podstawy wzajemnych oddziaływań pomiędzy zębami, przyzęciem oraz pozostałymi elementami środowiska jamy ustnej i czynnikami zewnętrznymi w zdrowiu i chorobie
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U18 - wykorzystuje mierniki stanu zdrowia w analizie stanu zdrowia populacji i definiowaniu problemów zdrowotnych populacji
U2	HS_U19 - identyfikuje zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	HS_K01 - kompetencja zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K2	HS_K03 - kompetencja rozpoznawania problemów, które są poza zakresem jego kompetencji i wie, do kogo zwrócić się o pomoc, z uwzględnieniem umiejętności współpracy w zespole interdyscyplinarnym

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
S1-S15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anatomia i fizjologia zębów stałych. 2. Anatomia i fizjologia przyzębia brzęznego i okołowierzchołkowego. 3. Mechanizmy powstawania biofilmu bakteryjnego w zdrowej jamie ustnej. 4. Etiopatogeneza próchnicy. 5. Epidemiologia próchnicy zębów. 6. Diagnostyka i leczenie choroby próchnicowej. 7. Próchnica cementu korzeniowego: etiologia, diagnostyka, leczenie. 8. Ubytki szkliwa i zębiny niepróchnicowego pochodzenia: etiologia, diagnostyka i leczenie. 9. Nadwrażliwość zębów: przyczyny i postępowanie lecznicze. 10. Choroby miazgi: etiologia, diagnostyka i leczenie. 11. Leczenie biologiczne. 12. Etiologia, diagnostyka i leczenie chorób przyzębia okołowierzchołkowego. 13. Czynniki jatrogenne w postępowaniu stomatologicznym. 	HS_W08, HS_W10, HS_U18, HS_U19, HS_K01, HS_K03

	14. Halitoza ustna: etiologia, diagnostyka i leczenie. 15. Kolokwium.	
--	--	--

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Stomatologia zachowawcza. Zarys kliniczny. Red. Zbigniew Jańczuk. PZWL.
2. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Zbigniew Jańczuk. PZWL.

Uzupełniająca

Kwartalnik: Asystentka i Higienistka Stomatologiczna. Wydawnictwo: As Media.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W08,HS_W10, HS_U18,HS_U19, HS_K01, HS_K03	Obecność na seminariach. Pisemne kolokwium testowe.	Wymóg zaliczenia: 60% prawidłowych odpowiedzi

8. INFORMACJE DODATKOWE

Koło Naukowe Promocji Zdrowia Jamy Ustnej; opiekun: dr hab. Małgorzata Nędzi-Góra;
strona internetowa Zakładu: www.higienastomatologiczna.wum.edu.pl

ANATOMIA, FIZJOLOGIA I PATOLOGIA NARZĄDU ŻUCIA (Zakład Ortodoncji)

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Ortodoncji Uniwersyteckie Centrum Stomatologii CMWUM Ul. Stanisława Binińskiego 6 02-097 Warszawa Tel. (+48 22) 116 64 54; e-mail: ortodoncja@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Małgorzata Zadurska
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska sylwia.slotwinska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr n. med. Magdalena Marczyńska-Stolarek tel. 22 116 64 58
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Magdalena Marczyńska-Stolarek

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I Semestr 1	Liczba punktów ECTS	1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		0	0
seminarium (S)		10	0,4
ćwiczenia (C)		0	0
e-learning (e-L)		0	0
zajęcia praktyczne (ZP)		0	0
praktyka zawodowa (PZ)		0	0
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		15	0,6

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przyswojenie zagadnień z zakresu fizjologii i patologii układu stomatognatycznego.
----	--

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie	
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:		
W1	HS_W02 posiada niezbędną wiedzę ogólną i kierunkową w zakresie podstawowych nauk medycznych i stomatologicznych	
W2	HS_W03 zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, w zakresie właściwym dla programu kształcenia	
W3	HS_W08 Zna szczegółową budowę anatomiczną i histologiczną elementów składowych jamy ustnej oraz rozwój funkcje zębów i przyzębia; zna fizjologię i patologię układu stomatognatycznego.	
W4	HS_W09 Posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób, zwłaszcza o znaczeniu społecznym oraz zna krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji.	
W5	HS_W10 zna podstawy wzajemnych oddziaływań pomiędzy zębami, przyzęciem oraz pozostałymi elementami środowiska jamy ustnej i czynnikami zewnętrznymi w zdrowiu i chorobie	
W6	HS_W12 zna wskaźniki niezbędne do oceny stanu zdrowia jamy ustnej oraz zna zasady przeprowadzania podstawowego wywiadu medycznego i wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w obrębie jamy ustnej	
W7	HS_W13 zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane pojęcia i mechanizmy psychospołeczne związane ze zdrowiem i jego ochroną, w zakresie właściwym dla programu kształcenia	
W8	HS_W23 zna specyfikę promocji zdrowia jamy ustnej	
W10	HS_W40 definiuje podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji i zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia	
Umiejętności – Absolwent potrafi:		
U1	HS_U19 identyfikuje zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji	
U2	HS_U21 Posługuje się terminologią z zakresu anatomii, fizjologii i patologii narządu żucia; określa budowę, fizjologię i patologię narządu żucia; przedstawia wskaźniki higieny jamy ustnej, próchnicy, chorób przyzębia; ocenia zdrowie jamy ustnej na zlecenie lekarza dentysty.	
U3	HS_U25 dokonuje diagnozy i wskazuje problemy o znaczeniu kluczowym dla zdrowia populacji w poszczególnych sferach społecznych	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:		
K1	HS_K04 okazywania szacunku wobec pacjenta, klienta, grup społecznych oraz troski o ich dobro	
K2	HS_K08 współpracy w zespole wielodyscyplinarnym , w celu zapewnienia ciągłości opieki nad pacjentem oraz bezpieczeństwa wszystkich uczestników zespołu	

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
S1-Seminarium	Rozwój i budowa układu stomatognatycznego.	HS_W02, HS_W03, HS_W08, HS_U22
S2-Seminarium	Norma zgryzowa w uzębieniu mlecznym, mieszanym i stałym.	HS_W03, HS_W08, HS_U22

S3-Seminarium	Podział wad zgryzu.	HS_W02 , HS_W08, HS_W09, HS_W10, HS_W40, HS_U22
S4-Seminarium	Nieprawidłowości zębowe.	HS_W09, HS_W10, HS_W13, HS_W23, HS_W40, HS_U25, HS_K08
S5-Seminarium	Etiologia i epidemiologia wad narządu żucia.	HS_W12, HS_W13, HS_U22, HS_U19, HS_U25, HS_K04, HS_K08

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Stomatologia wieku rozwojowego – red. M. Szpringer – Nodzak, M. Wochna – Sobańska Wyd. PZWL wyd. 2007
2. Zarys Ortodontji Współczesnej – red. I. Karłowska, Wyd. PZWL, wyd.2016
3. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych – red. A. Mielczarek, R. Kowalik, M. Najman, wyd. PZWL 2018
4. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych – red. Z. Jańczuk, wyd. PZWL wyd. 2009
5. Asystowanie w stomatologii – L.V. Barnett Wydaw. Urban&Partner, 2009

Uzupełniająca

1. Usuwanie złogów nazębnych, instrumentarium i procedury zabiegowe – W. Jańczuk, M. Pawelczyk – Madalińska, Wydawnictwo Kwintesencja

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W02 , HS_W08, HS_W09, HS_W10, HS_W12 HS_W13, HS_W23, HS_W40, HS_U19, HS_U22, HS_U25, HS_K04, HS_K08	Kolokwium – forma pisemna	Pozytywna ocena z kolokwium Obecność na zajęciach

8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Koło naukowe: dr n. med. Magdalena Marczyńska-Stolarek

Anatomia, fizjologia i patologia narządu żucia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Stomatologii Dziecięcej Ul. Binińskiego 6 02-097 Warszawa tel: 022 116 64 24 pedodoncja@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. n. med. Sylwia Słotwińska
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk andrzej.kolodziejczyk@wum.edu.pl tel: 22 116 64 24
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk dr hab. n. med. Anna Turska-Szybka dr n. med. Halszka Boguszewska-Gutenbaum dr n. med. Iwona Sobiech dr n. med. Angelika Kobylińska dr n. med. Paula Piekoszewska-Ziętek lek. dent. Piotr Sobiech lek. dent. Michał Gefrerer lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk lek. dent. Maja Lipiec lek. dent. Karolina Spodzieja lek. dent. Anna Pantelewicz lek. dent. Gabriela Grochowska lek. dent. Wiktoria Schabowska lek. dent. Izabela Danielczuk lek. dent. Wiktoria Mól

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I/1	Liczba punktów ECTS	1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		0	
seminarium (S)		10	0,3
ćwiczenia (C)		0	
e-learning (e-L)		0	
zajęcia praktyczne (ZP)		0	
praktyka zawodowa (PZ)		0	
Samodzielna praca studenta			

Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	20	0,7
-----------------------------------	----	-----

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z rozwojem, fizjologią i patologią narządu żucia u pacjentów w wieku rozwojowym.
----	---

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W08- szczegółową budowę anatomiczną i histologiczną elementów składowych jamy ustnej oraz rozwój i funkcje zębów i przyzębia; zna fizjologię i patologię układu stomatognatycznego
W2	HS_W10- podstawy wzajemnych oddziaływań pomiędzy zębami, przyzęciem oraz pozostałymi elementami środowiska jamy ustnej i czynnikami zewnętrznymi w zdrowiu i chorobie
W3	HS_W12- wskaźniki niezbędne do oceny stanu zdrowia jamy ustnej oraz zna zasady przeprowadzania podstawowego wywiadu medycznego i wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w obrębie jamy ustnej

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U21- posługiwać się terminologią z zakresu anatomii, fizjologii i patologii narządu żucia; określa budowę, fizjologię i patologię narządu żucia; przedstawia wskaźniki higieny jamy ustnej, próchnicy, chorób przyzębia; ocenia zdrowie jamy ustnej na zlecenie lekarza dentysty
----	---

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
S1- Seminarium	Rozwój zęba, wyrzynanie, zaburzenia ząbkowania.	HS_W08, HS_U21
S2- Seminarium	Anatomia uzębienia mlecznego i stałego. Budowa histologiczna zęba. Różnice morfologiczne między uzębieniem mlecznym i stałym.	HS_W08, HS_U21
S3- Seminarium	Epidemiologia i etiologia choroby próchnicowej i zapalenia dziąseł u dzieci.	HS_W10, HS_W12, HS_U21
S4- Seminarium	Zmiany chorobowe uzębienia. Zmiany chorobowe jamy ustnej u dzieci. Demonstracja typowych zmian patologicznych w jamie ustnej dziecka: ubytek próchnicowy, płytka nazębna, osad, zmiany błony śluzowej, wada zgryzu. Zaliczenie.	HS_W08, HS_W10, HS_W12, HS_U21

6. LITERATURA

Obowiązkowa

6. Współczesna stomatologia wieku rozwojowego pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk, Joanny Szczepańskiej, Urszuli Kaczmarek, Med Tour Press International, wyd. 1, 2017.
7. Wprowadzenie do stomatologii dziecięcej pod redakcją Doroty Olczak-Kowalczyk i Leopolda Wagnera, Warszawa 2012.
8. Zapobieganie i leczenie choroby próchnicowej u dzieci pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk i Leopolda Wagnera, wyd. Borgis, Warszawa 2013.

Uzupełniająca

1. Aktualne publikacje w polskim i zagranicznym piśmiennictwie specjalistycznym. (m.in. Asysta dentystyczna, Asystentka i higienistka stomatologiczna).

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W3, U1	<p>Seminaria odbywają się w trybie stacjonarnym.</p> <p>Obowiązuje przygotowanie teoretyczne do zajęć.</p> <p>Podczas zajęć sprawdzana jest wiedza poprzez odpowiedź ustną studenta i/lub pisemne kolokwium częściowe.</p> <p>Podczas ostatniego seminarium przeprowadzane jest kolokwium z całości materiału.</p>	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział na wszystkich seminariach oraz zaliczenie wszystkich kolokwiów częściowych (uzyskanie $\geq 60\%$ poprawnych odpowiedzi) oraz zaliczenie kolokwium końcowego (uzyskanie $\geq 60\%$ poprawnych odpowiedzi w teście jednokrotnego wyboru-zaliczenie bez oceny).</p> <p>W razie <u>nieobecności</u> <u>usprawiedliwionej</u> lub niezaliczenia kolokwium częściowego/odpowiedzi ustnej student jest zobowiązany do odrobienia zajęć i/lub zaliczenia z danego tematu w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.</p>

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Zakładzie Stomatologii Dziecięcej jest dr hab. n.med. Anna Turska-Szybka.

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego Ul. Oczki 3, 02-007 Warszawa; tel. 22-621-52-56, 22-621-51-97 e-mail: msizp@wum.edu.pl , irena.kosinska@wum.edu.pl Dział Ochrony Pracy i Środowiska Ul. Oczki 3, 02-007 Warszawa; tel. 22-57-20-884 elzbieta.domaszewicz@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch-Osuch Mgr inż. Elżbieta Domaszewicz
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Dr inż. Irena Kosińska tel. 664-268-514, e-mail irena.kosinska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr inż. Irena Kosińska tel. 664-268-514, e-mail irena.kosinska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr inż. Irena Kosińska Mgr inż. Elżbieta Domaszewicz

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1	Liczba punktów ECTS	0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		4	
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		25	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	<i>Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwem pożarowym w trakcie studiów w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z odbywaniem zajęć praktycznych.</i>
----	---

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W14 - zna metody rozpoznawania zagrożeń występujących w gabinecie dentystycznym, które mogą mieć wpływ na zdrowie człowieka
W2	HS_W17 - opisuje zasady postępowania w przypadku stanu klęsk żywiołowych
W3	HS_W18 - rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
W4	HS_W19 - organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia
W5	HS_W20 - zna metody przywracania, podtrzymywania i stabilizacji podstawowych funkcji życiowych, w tym czynności układu oddechowego i krążenia
W6	HS_W21 - zna metody zaopatrywania medycznego i stabilizacji różnych obszarów ciała uszkodzonych w wyniku działania czynników zewnętrznych
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U19 - identyfikuje zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji
U2	HS_U28 - dokonuje oceny parametrów podstawowych funkcji życiowych; udziela, zgodnie z kompetencjami zawodowymi, pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia; rozróżnia sposoby postępowania w razie bezpośredniego kontaktu z materiałem biologicznie skażonym; przestrzega zasad bezpieczeństwa związanych z materiałami biologicznie skażonymi; przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki; komunikuje się z pacjentem, jego rodziną i grupą społeczną
U3	HS_U51 - posiada umiejętności ruchowe, wynikające z ergonomii pracy przy fotelu dentystycznym i z profesjonalnej rehabilitacji zawodowej oraz związane z aktywnością sportowo-rekreacyjną
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	HS_K01 - zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K2	HS_K08 - współpracy w zespole wielodyscyplinarnym, w celu zapewnienia ciągłości opieki nad pacjentem oraz bezpieczeństwa wszystkich uczestników zespołu
K3	HS_K11 - podejmowania działań mających na celu ograniczanie stresu zawodowego i jego negatywnych skutków
K4	HS_K12 - postępowania zgodnie z zasadami ergonomii i higieny pracy higienistki stomatologicznej
K5	HS_K13 - pracy zespołowej, rozwiązywania konfliktów; potrafi wykazywać asertywność, radzić sobie ze stresem w pracy, stosować podstawowe techniki relaksacyjne oraz przeciwdziałać zjawisku wypalenia zawodowego

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład e-learning	Regulacje prawne z zakresu ochrony pracy (prawa i obowiązki studentów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy)	HS_W14, HS_W17, HS_W18, HS_W19, HS_U19, HS_K01, HS_K08, HS_K012
W2-Wykład e-learning	Zagrożenia zdrowia studentów na stanowiskach pracy./nauki w trakcie studiów (fizyczne, chemiczne i biologiczne) i ochrona przed zagrożeniami. Zagrożenie Sars-Cov-2 podczas studiów i profilaktyka zakażeń. Procedura poekspozycyjna w narażeniu na zakażenie HIV, HBV, HCV	HS_W14, HS_W18, HS_W19, HS_U19, HS_U28, HS_U51, HS_K01, HS_K08, HS_K12,
W3-Wykład e-learning	Zasady ergonomii na stanowiskach pracy (stanowisko komputerowe, oświetlenie – podstawowe zasady)	HS_W19, HS_U51, HS_K01, HS_K11, HS_K12, HS_K13
W4- Wykład e-learning	Postępowanie w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń (pożar, awaria, zagrożenie terrorystyczne, powódź itp.)	HS_W20, HS_W21, HS_U12, HS_K01, HS_K12

6. LITERATURA
Obowiązkowa
<p>9. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Mielczarek A, Kowalik R, Najman R (redakcja naukowa). PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.</p> <p>10. Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia. Ciuruś M., Wydanie II uzupełnione i poprawione. Warszawa 2013. Wyd. Instytut Problemów Ochrony zdrowia Sp. z o.o.</p> <p>11. Strony internetowe: www.ciop.pl, www.gis.gov.pl</p>
Uzupełniająca
<p>2. Kodeks pracy. Praca zbiorowa. Wyd. LexisNexis (aktualizowane co roku)</p> <p>3. Środowiskowe czynniki zdrowia w zarysie. Kłosiewicz-Latoszek L., Kirschner H., Wyd. WUM, Warszawa 2008.</p>

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W6 U1-U3 K1-K5	Test zaliczeniowy: (20 pytań jednokrotnego wyboru)	<p>Na zaliczenie przedmiotu składa się:</p> <ol style="list-style-type: none"> Przygotowanie studenta do zaliczenia przedmiotu – zgodnie z tematami zajęć i treściami kształcenia oraz obowiązującym piśmiennictwem W pierwszej kolejności należy wypełnić ankietę badającą ogólny stan wiedzy Studenta na temat zasad higieny przed rozpoczęciem rozwiązywania testu (przeznaczony czas na wypełnienie ankiety 5 min) Rozwiązanie testu, test zawiera 20 pytań jednokrotnego wyboru, test trwa 10 min <p>Każda prawidłowa odpowiedź = 1pkt Student może uzyskać maksymalnie 20 pkt</p> <p>Oceny: <61% - brak zaliczenia 61-75% - 3.0 (dost) 76-80% - 3.5 (ddb)</p>

		<p>81-85% - 4.0 (db) 86-90% - 4.5(pdb) >90% - 5.0 (bdb)</p> <p>Uwaga: aby podejść do rozwiązania testu należy zrealizować punkty 1-2.</p> <p>4. Wydruk certyfikatu, podpisanie go i dostarczenie drogą mailową do Zakładu Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego. (tak jak określono to w informacjach dodatkowych)</p>
--	--	--

8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

1. Przedmiot realizowany jest w ramach Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 roku w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz.U. 2018, poz. 2090). (Na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 i 2024))
2. Zajęcia odbywają się w formie e-learningu na platformie e-learningowej WUM.
3. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z testu kończącego kurs e-learningowy i wypełnienie ankiety. Do testu można przystąpić maksymalnie dwa razy.
4. Zaliczenie przedmiotu odbywa się na platformie e-learningowej, w I semestrze **do 30 listopada 2021 roku**, natomiast ostateczny termin dostarczenia certyfikatu zaliczenia przedmiotu do sekretariatu Zakładu Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego (ul. Oczuki 3, pok. 101), **do 23 grudnia 2021**.

Uwaga!! – Celem usprawnienia oddawania certyfikatów skan wydrukowanego i podpisanego własnoręcznie certyfikatu należy przesłać na adres: bhpstudent@wum.edu.pl

5. W przypadku niezaliczenia przedmiotu konieczny jest kontakt z koordynatorem przedmiotu - dr inż. Ireną Kosińską (irena.kosinska@wum.edu.pl, tel. 664-268-514, ul. Oczuki 3, p. 216)
6. W Zakładzie Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego, ul. Oczuki 3, pok. 101, sporządzany jest protokół końcowy zaliczenia przedmiotu i po zatwierdzeniu przez Kierownika jednostki, przesyłany do Dziekanatu do końca I semestru.
7. Przepisywanie zaliczenia przedmiotu odbywa się za zgodą Kierownika Zakładu Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego dr hab. n. med. Anety Nitsch-Osuch (należy złożyć podanie w sekretariacie Zakładu p.101, na początku semestru zimowego)
8. Przy Zakładzie Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego działa Koło Naukowe Higieny i Profilaktyki (kontakt irena.kosinska@wum.edu.pl) oraz strona koła: www.skn-higiena-profilaktyka.wum.edu.pl) tematyka realizowana: Higiena środowiska oraz Żywność.

Koordynator przedmiotu
/-/. Irena Kosińska

EKONOMIA I FINANSOWANIE W OCHRONIE ZDROWIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Ekonomiki Zdrowia i Prawa Medycznego ul. Jana Nielubowicza 5, blok F, 02-097 Warszawa. tel.: (22) 599-21-80; tel/fax: (22) 599-21-81 e-mail: zep@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. o zdr. (dr n. ekon.) Aleksandra Czerw
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Dr Michał Wojna
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr Michał Wojna
Prowadzący zajęcia	Dr Michał Wojna

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1	Liczba punktów ECTS	1,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		20	0,5
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi prawami ekonomicznymi rządzącymi procesami gospodarczymi na poziomie makro i mikro.
C2	Nabywanie przez studentów umiejętności poprawnej i zgodnej z prawami ekonomii interpretacji zdarzeń gospodarczych, stanowiących otoczenie decyzyjne w systemie ochrony zdrowia.
C3	Nabywanie przez studentów podstawowych umiejętności analizy przyczynowo skutkowej z zakresu rozwiązań finansowych oraz ekonomicznych w systemie ochrony zdrowia

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie	
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:		
W1	HS_W36 definiuje podstawy prawne i finansowe udzielania świadczeń zdrowotnych i realizowania programów zdrowotnych oraz opisuje funkcje głównych form organizacyjnych usług zdrowotnych i zna elementy systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych; zna podstawy zasad zamówień publicznych	
W2	HS_W38 definiuje uwarunkowania ekonomiczne funkcjonowania systemu i podmiotów ochrony zdrowia i omawia przepisy prawa związane z ochroną praw pacjenta i zasad etyki zawodów medycznych	
W3	HS_W44 zna systemy finansowe i elementy teorii rynku pieniężnego i kapitałowego	
W4	HS_W45 zna specyfikę oraz problemy ekonomiczno-finansowe i społeczne występujące w sektorze ochrony zdrowia	
W5	HS_W47 rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi; analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży; zna zasady współpracy z różnymi przedsiębiorstwami z branży oraz przygotowania dokumentacji niezbędnej do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej	
Umiejętności – Absolwent potrafi:		
U1	HS_U09 formułuje sądy na temat spraw społecznych	
U2	HS_U11 wyraża swoją wiedzę pisemnie i ustnie (np. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie akademickim;	
U3	HS_U26 formułuje własne wnioski w oparciu o wiedzę teoretyczną	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:		
K1	HS_K01 zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
K2	HS_K02 krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	
K3	HS_K03 rozpoznawania problemów, które są poza zakresem jego kompetencji i wiedzy do kogo zwrócić się o pomoc, z uwzględnieniem umiejętności współpracy w zespole interdyscyplinarnym	
5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład	Krzywa możliwości produkcyjnych. Efektywność Pareto. Ekonomia pozytywna i normatywna. Sprawiedliwość pozioma i pionowa. Nierówności dochodowe i w zdrowiu.	HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_K02
W2-Wykład	Popyt, podaż, równowaga rynkowa, statyka porównawcza, elastyczność cenowa i dochodowa popytu. Przykłady funkcjonowania rynków w ochronie zdrowia.	HS_W44, HS_W45, HS_U09, HS_K02
W3-Wykład	Funkcja produkcji, technologia, pojęcie kosztu, minimalizacja kosztów w przedsiębiorstwie, funkcje kosztów. Mierniki kondycji finansowej przedsiębiorstwa. Elementy sprawozdawczości finansowej przedsiębiorstwa. Elementy analizy wskaźnikowej dla ZOZ'u.	HS_W44, HS_W45, HS_U09, HS_K02,

W4-Wykład	Struktury rynkowe. Analiza konkurencyjności przedsiębiorstwa w branży. Analiza decyzji strategicznych przedsiębiorstwa na rynku – analiza wejścia do branży, ocena projektu inwestycyjnego.	HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_K02
W5-Wykład	Rodzaje systemów ochrony zdrowia i ich miejsce w gospodarce. Elementy Narodowych Rachunków Zdrowia. Źródła finansowania świadczeń medycznych	HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_K02
W6-Wykład	Zawodność rynków w ochronie zdrowia związana z asymetrią informacyjną – problemy informacyjne w ubezpieczeniach komercyjnych oraz w kontraktach pomiędzy świadczeniodawcą a płatnikiem.	HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_U11, HS_K02, HS_K03
W7-Wykład	Rachunek kosztów w podmiotach leczniczych, wycena procedur medycznych.	HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_K02
W8-Wykład	Metody ewaluacji ekonomicznej programów w Zdrowiu Publicznym. Analiza typu cost-of-illness.	HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_U11, HS_K02, HS_K03
W9-Wykład	Procesy globalizacji na rynku świadczeń medycznych, outsourcing międzynarodowy usług medycznych, migracje zarobkowe personelu medycznego, turystyka medyczna.	HS_W44, HS_W45, HS_U09, HS_K02
W10-Wykład	zaliczenie	HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_U11, HS_K02, HS_K03

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Krugman R.P., Wells R., Mikroekonomia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2012.
2. Mankew G., Taylor M.P., Makroekonomia, PWE, Warszawa, 2015.
3. Getzen T.E.: Ekonomia zdrowia. Teoria i praktyka Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2000.
4. Devlin N., Morris S., Parkin D., Ekonomia w ochronie zdrowia, Wolters Kluwer S.A., Warszawa, 2012.
5. Witczak J., Ekonomia szpitala. Uwarunkowanie, elementy, zasady Wydawnictwo CeDeWu – wyd. fachowe, Warszawa, 2012.
6. Chwierut S., Kulis M., Stylo W., Wójcik D., Elementy zarządzania finansowego w ochronie zdrowia Wydawnictwo Medyczne „Vesalius” , Kraków, 2000

Uzupełniająca

1. Farnham P.G., Economics for managers, Pearson, New York, 2010
2. Dane liczbowe, z zakresu ochrony zdrowia w Polsce, dostępne na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/zdrowie/>

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_W36, HS_W38	Test wiedzy	Min 60%

HS_W36, HS_W38, HS_W44, HS_W45, HS_W47, HS_U09, HS_U11, HS_K02, HS_U26, HS_K03, HS_K01	Praca grupowa - studium przypadku	Min 60%
---	-----------------------------------	---------

8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

FILOZOFIA I PODSTAWY ETYKI

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Zdrowia Publicznego, ul. Jana Nielubowicza 5, Blok F 02-097 Warszawa

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr. hab. n. med. Mariusz Gujski
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	mgr Paulina Mularczyk-Tomczewska paulina.mularczyk-tomczewska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	mgr Paulina Mularczyk-Tomczewska paulina.mularczyk-tomczewska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Paulina Mularczyk-Tomczewska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1	Liczba punktów ECTS	1,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	10	0,3	
seminarium (S)	10	0,3	
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	12	0,4	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Dostarczenie wiedzy z zakresu etyki i bioetyki w kontekście nauk medycznych i biologicznych.
C2	Rozwinięcie umiejętności przestrzegania zasad i etycznego postępowania w stosunku do pacjenta, współpracownika i grup społecznych.
C3	Przygotowanie do właściwego postępowania i samodzielnego rozwiązywania problemów etyczno-moralnych wynikających ze specyfiki wykonywanego zawodu.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1 (HS_W02)	posiada niezbędną wiedzę ogólną i kierunkową w zakresie podstawowych nauk medycznych i stomatologicznych
W2 (HS_W30)	zna i rozumie prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania działalności zawodowej związanej z programem kształcenia
W3 (HS_W31)	zna etyczne, prawne i organizacyjne uwarunkowania wykonywania zawodu higienistki stomatologicznej; zna zasady deontologii
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1 (HS_U08)	przestrzega zasad kultury i etyki; jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań; przewiduje skutki podejmowanych działań; jest otwarty na zmiany; potrafi radzić sobie ze stresem; aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe; przestrzega tajemnicy zawodowej; potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania; potrafi negocjować warunki porozumień; współpracuje w zespole
U2 (HS_U09)	formułuje sądy na temat spraw społecznych
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1 (HS_K04)	okazywania szacunku wobec pacjenta, klienta, grup społecznych oraz troski o ich dobro
K2 (HS_K05)	okazywania właściwej postawy etyczno-altruistycznej wobec pacjentów oraz należytego szacunku przełożonym i podwładnym, zgodnie z normami moralnymi, etycznymi i zawodowymi
K3 (HS_K14)	rozwiązywania problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu oraz określania priorytetów służących realizacji określonych zadań

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład	Wprowadzenie do filozofii. Historyczne początki filozofii. Pojęcie, geneza i przedmiot filozofii. Filozofia jako nauka – struktura, problematyka i miejsce wśród innych nauk.	HS_W02
W2-Wykład	Wprowadzenie do etyki. Etyka jako dyscyplina filozoficzna. Historia etyki. Pojęcie, cel, problemy etyki. Bioetyka.	HS_W02
W3-Wykład	Definicja i funkcje etyki w ochronie zdrowia. Cel i założenia etyki zawodów medycznych. Deontologia. Kodeks Etyki Lekarskiej.	HS_W30, HS_W31, HS_K14
W4-Wykład	Prawa pacjenta. Autonomia a różne modele relacji pracownik medyczny – pacjent. Tajemnica zawodowa w medycynie. Zgoda i przymus w medycynie.	HS_W30, HS_W31, HS_K04
W5-Wykład	Prawa pacjenta – cd. Szczególne zasady praw osób małoletnich, niepełnosprawnych, ubezwłasnowolnionych itd. Etyczno-prawne aspekty błędów medycznych. Przykładowe orzecznictwo.	HS_W30, HS_W31, HS_K04
S1-Seminarium	Etyczne aspekty prokreacji. Etyka prokreacyjna. Zagadnienia szczegółowe: sztuczne zapłodnienie, aborcja, ingerencje prenatalne, surogacja częściowa i całkowita.	HS_W02, HS_U09
S2-Seminarium	Klauzula sumienia. Etyczne aspekty klauzuli sumienia. Klauzula sumienia w praktyce medycznej.	HS_K05, HS_K04, HS_K14
S3-Seminarium	Prawno-moralne aspekty medycyny transplantacyjnej. Obowiązujące w Polsce i na świecie regulacje dotyczące przeszczepiania narządów. Zagadnienia szczegółowe: stanowiska etyczne w kwestii przeszczepiania narządów, moralne	HS_W02, HS_U09

	aspekty transplantacji ex mortuo, ex vivo i transplantacji odzwierzęcych. Handel narządami.	
S4-Seminarium	Etyka badań naukowych w medycynie. Rodzaje i cele eksperymentu medycznego, badania kliniczne. Świadoma zgoda.	HS_W02
S5-Seminarium	Problematyka śmierci. Zagadnienia szczegółowe: tradycyjna definicja śmierci, definicja śmierci mózgowej, śmierć organizmu a śmierć człowieka.	HS_W02

6. LITERATURA

Obowiązkowa

12. Podstawowe akty prawne regulujące aspekty etyczne w medycynie
13. Brzeziński T., Etyka lekarska, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2012.

Uzupelniająca

4. Sytnik-Czetwertyński J., Etos 0 filozofii i etyce - dla lekarzy, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2018.
5. Szewczyk K., Bioetyka. Pacjent w systemie opieki zdrowotnej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2009.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W3 (HS_W02, HS_W30, HS_W31); U1-U2 (HS_U08, HS_U09); K1-K3 (HS_K04, HS_K05, HS_K14)	Ocenianie formujące w sytuacjach ćwiczeniowych podczas zajęć. Ocenianie podsumowujące: zaliczenie pisemne (test)	Zdobycie minimum 51% punktów z zaliczenia pisemnego

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Forma zaliczenia:

- 80% obecności na zajęciach
- aktywność w czasie pracy metodami aktywizującymi i wzbogacającymi zajęcia
- przygotowanie do zajęć poprzez przeczytanie zadanej literatury
- zdobycie minimum 51% punktów z zaliczenia końcowego

Strona Internetowa Jednostki: <https://zpz.wum.edu.pl>

Histologia z embriologią i podstawy immunologii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Katedra i Zakład Histologii i Embriologii Zakład Transplantologii i Centralny Bank Tkanek CENTRUM BIOSTRUKTURY ul. Chałubińskiego 5 02-004 Warszawa strona internetowa: http://histologia.wum.edu.pl tel/fax 22-629-52-82

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Jacek Malejczyk
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. med. Grzegorz Gut, tel. 22 621 75 43, grzegorz.gut@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr n. med. Grzegorz Gut, tel. 22 621 75 43, grzegorz.gut@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. n. med. Artur Kamiński dr n. med. Grzegorz Gut dr hab. n. med. Justyna Niderla-Bielińska lek. Agata Hevelke

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I Semestr 2	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	0,16
seminarium (S)		5	0,16
ćwiczenia (C)		10	0,33
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		40	1,35

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Poznanie budowy i czynności komórek oraz tkanek w zakresie podstawowym
C2	Poznanie szczegółowej budowy tkanek jamy ustnej ze szczególnym uwzględnieniem budowy i funkcji oraz rozwoju zębów i przyzębia
C3	Umiejętność rozpoznania pod mikroskopem podstawowych elementów tworzących tkanki oraz główne struktury jamy ustnej, a zwłaszcza zębów i przyzębia.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W07 zna elementy budowy histologicznej i podstawowe funkcje komórek i narządów
W2	HS_W08 zna szczegółową budowę anatomiczną i histologiczną elementów składowych jamy ustnej oraz rozwój i funkcje zębów i przyzębia; zna fizjologię i patologię układu stomatognatycznego
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U01 potrafi posługiwać się sprzętem i aparaturą stosowanymi w zakresie właściwym dla programu kształcenia
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład (1 godzina) e-learning czas rzeczywisty	Komórka, tkanka, narząd. Klasyfikacja tkanek.	HS_W07
W2-Wykład (1 godzina) e-learning czas rzeczywisty	Tkanka kostna, kościotworzenie.	HS_W07, HS_W08
W3-Wykład (1 godzina) e-learning czas rzeczywisty	Budowa zęba.	HS_W08
W4-Wykład (1 godzina) e-learning czas rzeczywisty	Tkanki nabłonkowe jamy ustnej, warg, skóry.	HS_W07, HS_W08
W5-Wykład (1 godzina) e-learning czas rzeczywisty	Krew, tkanka limfatyczna.	HS_W07
S1-Seminarium (1 godzina)	Tkanki łączne (włściwa, tłuszczowa, chrzęstna).	HS_W07
S2-Seminarium (1 godzina)	Tkanki łączne - kość wyrostka zębowego, budowa i funkcja tkanek przyzębia.	HS_W08
S3-Seminarium (1 godzina)	Rozwój zęba.	HS_W08
S4-Seminarium (1 godzina)	Tkanki gruczołowe - ślinianki, trzustka i gruczoły endokrynowe.	HS_W07, HS_W08
S5-Seminarium (1 godzina)	Podstawy odpowiedzi odpornościowej.	HS_W07
C1- Ćwiczenie (2 godziny)	Histologia tkanki nabłonkowej na przykładzie preparatów brodawek nitkowatych języka, brodawek okolonnych języka, rogówki, tchawicy oraz skóry owłosionej.	HS_W07, HS_W08, HS_U01
C2- Ćwiczenie (2 godziny)	Histologia tkanki gruczołowej na przykładzie preparatów ślinianki przyusznej, ślinianki podjęzykowej, trzustki, tarczycy oraz nadnerczy.	HS_W07, HS_W08, HS_U01
C3- Ćwiczenie (2 godziny)	Histologia tkanki kostnej oraz procesu kościotworzenia na przykładzie preparatów kości odwapnionej oraz powstawania kości na podłożu chrzęstnym.	HS_W07, HS_U01

C4- Ćwiczenie (2 godziny)	Histologia tkanek zęba i przyzębia na przykładzie preparatów dziąsła, przekroju zęba, rozwoju zęba oraz szlifu zębiny.	HS_W08, HS_U01
C5- Ćwiczenie (2 godziny)	Histologia układu chłonnego na przykładzie preparatów węzła chłonnego, migdałka podniebiennego, śledziony oraz rozmazu krwi obwodowej człowieka.	HS_W07, HS_W08, HS_U01

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Skrypt pod redakcją J. Godlewskiej-Jędrzejczyk, S. Moskalewskiego „Podstawy Histologii i Embriologii” przeznaczony dla Studentów Wydziału Lekarsko-Dentystycznego, Oficyna Wydawnicza WUM, najnowsze wydanie

Uzupełniająca

1. Daniel J. Chiego, red. wyd. pol. Paweł Włodarski „Histologia i Embriologia Jamy Ustnej”, wyd. Edra Urban&Partner, Wrocław 2017 wyd. 4
2. Kmieć Z. „Histologia zęba i jamy ustnej”, wyd. Skryptor, Gdańsk 2003

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W07, HS_W08,	kolokwium (forma testowa)	60% prawidłowych odpowiedzi
HS_U01	zaliczenie ćwiczeń na podstawie - merytorycznego przygotowania do zajęć (kartkówka, odpowiedzi ustne) - poprawnie wykonanych i opisanych rysunków preparatów	60% prawidłowych odpowiedzi i 85% prawidłowych opisów

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Organizacja zajęć

1. Nauczanie Histologii z Embriologią odbywa się w formie ćwiczeń, seminariów i wykładów. Wykłady zaplanowano w formie on-line w czasie rzeczywistym. W razie konieczności (np. wynikającej z planu zajęć) dopuszczalna jest forma stacjonarna lub hybrydowa. Seminaria i ćwiczenia zaplanowano jako stacjonarne. Inne formy dopuszczalne są tylko w wyjątkowych sytuacjach. Ćwiczenia stacjonarne odbywają się w dużej sali mikroskopowej budynku Centrum Biostruktury, ul. Chałubińskiego 5, w Warszawie.
2. Obecność na wykładach, ćwiczeniach i seminariach jest obowiązkowa. Spóźnienia przekraczające 15 minut będą traktowane jak nieobecność. Dopuszcza się nieobecność na 1 wykładzie, 1 seminarium i 1 ćwiczeniu. Większa liczba nieobecności powoduje niezaliczenie semestru i niedopuszczenie do kolokwium bez względu na powód nieobecności.
3. Studenci przystępują do zajęć przygotowani merytorycznie. Zakres materiału objętego ćwiczeniem jest podany w „Programie Zajęć”. Przygotowanie studentów do zajęć jest sprawdzane przez asystenta.
4. W trakcie ćwiczeń studenci omawiają z asystentem zagadnienia objęte tematem ćwiczenia oraz oglądają preparaty mikroskopowe. Obrazy tkanek i narządów oglądanych pod mikroskopem należy narysować i opisać w zeszycie. W tym celu niezbędne jest posiadanie zeszytów oraz kredek. Ubranie ochronne nie jest wymagane.
5. Mikroskopy są wypożyczane pod zastaw legitymacji studenckiej. Wynoszenie z sal ćwiczeniowych preparatów, mikroskopów lub ich części jest zabronione.

Zaliczenie zajęć

1. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest udział w wykładach, seminariach i ćwiczeniach oraz zaliczenie wszystkich ćwiczeń.
2. Warunkiem zaliczenia ćwiczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny ze znajomości materiału przewidzianego na dane ćwiczenie oraz wykonanie rysunków preparatów i ich poprawne opisanie.
3. Dni, w których wyznaczono terminy ćwiczeń i kolokwium są dniami zajęć obowiązkowych.

4. Dopuszcza się nieobecność na 1 wykładzie, 1 seminarium i 1 ćwiczeniu. Większa liczba nieobecności powoduje niezaliczenie semestru i niedopuszczenie do kolokwium bez względu na powód nieobecności.
5. Ćwiczenia niezaliczone z powodu nieobecności lub nieprzygotowania do zajęć należy zaliczyć w formie ustalonej z prowadzącym ćwiczenia nie później niż na 7 dni przed kolokwium. Dotyczy to również zajęć odwołanych przez Władze Uczelni.

Zaliczenie przedmiotu (kolokwium)

1. Warunkiem dopuszczenia do kolokwium jest udział w wykładach, seminariach i ćwiczeniach oraz zaliczenie wszystkich ćwiczeń.
2. Kolokwia w pierwszym i drugim terminie mają formę testów. Testy kolokwialne są złożone z 50 pytań jednokrotnego wyboru.
3. Do zaliczenia wymagane jest udzielenie 30 poprawnych odpowiedzi (60 %). Zakresy punktów dla poszczególnych ocen ustalane są przez Kierownika Katedry po przeprowadzeniu testu.
4. Zastrzeżenia dotyczące pytań zawartych w teście należy składać drogą elektroniczną (e-mail) na adres Katedry w dniu przeprowadzenia testu.
5. W przypadku nieobecności na kolokwium spowodowanej przyczynami zdrowotnymi, student zobowiązany jest dostarczyć zwolnienie lekarskie w ciągu trzech dni roboczych od dnia wyznaczonego kolokwium, pod rygorem wpisania oceny niedostatecznej.
6. Kolokwium zaliczeniowe można zdawać dwukrotnie. W razie niezaliczenia kolokwium poprawkowego, na wniosek studenta, Dziekan może wyznaczyć kolokwium w terminie komisyjnym.

Stanowisko Katedry w sprawie ściągania

Ściąganie na egzaminach i kolokwiach jest naruszeniem zasad etyki oraz Regulaminu Studiów WUM. Osoby aktywnie i biernie uczestniczące w tym procederze będą karane usunięciem z egzaminu z oceną niedostateczną. Dodatkowo Zakład wdroży postępowanie dyscyplinarne wobec osób ściągających.

Osoby aktywnie ściągające to osoby, które odpisują wyniki od innych Studentów, bądź korzystające w czasie egzaminu z niedozwolonych notatek lub urządzeń elektronicznych służących do komunikowania się lub do przechowywania danych. Wnoszenie takich urządzeń na egzaminy jest zabronione.

Poprzez bierny udział w ściąganiu rozumie się ułatwianie odpisywania własnych odpowiedzi innym uczestnikom egzaminu. Student jest zatem zobowiązany dochować należytej staranności, aby uniemożliwić innym odpisywanie swoich odpowiedzi.

Kierownik Katedry obliguje Studentów i Egzaminatorów do ścisłego przestrzegania tych zasad.

Stanowisko Katedry w sprawie formy zaliczenia przedmiotu

Studenci, dla których język polski jest językiem obcym, podlegają takim samym kryteriom oceny na ćwiczeniach i zaliczeniach co studenci polskojęzyczni oraz zdają kolokwium w formie testu.

Informatyka

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie na ocenę
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Informatyki Medycznej i Telemedycyny ul. Litewska 14/16, 00-581 Warszawa, pokój 317, 3 piętro (+48) 22 116 92 44, (+48) 22 116 92 43 zimt@wum.edu.pl

Kierownik jednostki	Dr hab. n. med. Andrzej Cacko
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n. med. Andrzej Cacko
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Lek. Joanna Michalik; joanna.michalik@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr hab. n. med. Andrzej Cacko; andrzej.cacko@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Wojciech Glinkowski; wojciech.glinkowski@wum.edu.p Mgr inż. Bartosz Kaczyński; bartosz.kaczynski@wum.edu.pl Mgr inż. Maciej Krajsman; maciej.krajsman@wum.edu.pl Mgr inż. Krzysztof Krasuski; krzysztof.krasuski@wum.edu.pl Lek. Małgorzata Łukaszewicz; malgorzata.lukaszewicz@wum.edu.pl Lek. Joanna Michalik; joanna.michalik@wum.edu.pl Mgr Maciej Monkiewicz; maciej.monkiewicz@wum.edu.pl Lek. Jakub Kosma Rokicki; jakub.rokicki@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Janusz Sierdziński; janusz.sierdzinski@wum.edu.pl Lek. Mateusz Struś; mateusz.strus@wum.edu.pl Mgr inż. Emanuel Tataj; emanuel.tataj@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I, semestr I	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10 (10 w formie e-learningu)	0,33
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)		20 (4 w formie e-learningu)	0,67
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			

Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1
-----------------------------------	----	---

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przygotowanie studenta do wykonywania zawodu medycznego w dobie informatyzacji opieki zdrowotnej i medycyny opartej na dowodach naukowych (<i>Evidence Based Medicine</i> , EBM).
C2	Przybliżenie nowych specjalności i kierunków medycznych: eZdrowie, mZdrowie, rzeczywistość wirtualna.
C3	Zapoznanie z podstawami statystyki, bazami danych, w tym bibliografii, aplikacjami umożliwiającymi prowadzenie badań naukowych oraz przykładowymi programami przydatnymi w praktyce zawodowej.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W43 podstawowe pojęcia budowy, użytkowania i zastosowania komputerów oraz sieci komputerowych w obszarze medycyny; zna oprogramowanie o charakterze uniwersalnym służące do wspomagania pracy biurowej oraz oprogramowanie i systemy specyficzne dla obszaru medycyny.
W2	HS_W46 pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej, przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i autorskiego; zna przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej.
W3	HS_W48 zasady korespondencji związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej, obsługi urzędzeń biurowych oraz programów komputerowych wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej; zna zasady planowania i realizacji działań marketingowych prowadzonej działalności gospodarczej; optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U31 korzystać z technik informacyjnych w celu pozyskiwania i przechowywania danych a także pozyskiwać i interpretować dane liczbowe związane z zawodem właściwym dla programu kształcenia.
U2	HS_U32 wykorzystywać wyniki analiz w proponowanych konkretnych (alternatywnych) rozwiązaniach w sektorze ochrony zdrowia
U3	HS_U34 znaleźć niezbędne informacje w literaturze fachowej, bazach danych i innych źródłach związanych ze zdrowiem.
U4	HS_U35 porządkować dokumentację, archiwizuje dane i wyniki badań.
U5	HS_U36 obsługiwać komputer, analizować dane, korzystać z podstawowego oprogramowania oraz sieci Internet, przetwarza informacje, tworzy dokumentację medyczną, umie zapewnić ochronę danych osobowych; potrafi korzystać ze zbiorów elektronicznych oraz zasobów bibliotecznych.
U6	HS_U47 przestrzegać zasad dokumentowania zabiegów i wyników badań; sporządza dokumentację medyczną na zlecenie lekarza dentyisty i przechowuje wyniki badań; stosuje przepisy prawa dotyczące dostępu do dokumentacji medycznej; przestrzega zasad posługiwania się komputerem oraz programem do obsługi gabinetu dentyistycznego; sporządza dokumentację elektroniczną gabinetu dentyistycznego.

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K02 krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	
K2	HS_K03 rozpoznawania problemów, które są poza zakresem jego kompetencji i wiedzy do kogo zwrócić się o pomoc, z uwzględnieniem umiejętności współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	
5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1 (e-learning)	Warsztat informatyczny Studenta WUM. Internet medyczny. Internet jako środek przekazu informacji o zdrowiu. Fundacja HON. Prezentacja wybranych portali i źródeł informacji. Są to-zajęcia asynchroniczne, dostępne w terminach ćwiczeń – minimum 10 tygodni.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Wykład 2 (e-learning)	Elektroniczna dokumentacja medyczna. Standardy wymiany danych medycznych. Zasady prowadzenia, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej oraz ochrony danych osobowych. Są to-zajęcia asynchroniczne, dostępne w terminach ćwiczeń – minimum 10 tygodni.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Wykład 3 (e-learning)	Wprowadzenie do telemedycyny. Wybór narzędzi informatycznych w gabinecie stomatologicznym i pracowni protetycznej. Systemy CAD/CAM w stomatologii. Są to-zajęcia asynchroniczne, dostępne w terminach ćwiczeń – minimum 10 tygodni.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Wykład 4 (e-learning).	Informatyka kliniczna oraz inne nowe specjalności i kierunki medyczne: eZdrowie, mZdrowie, rzeczywistość wirtualna. Są to-zajęcia asynchroniczne, dostępne w terminach ćwiczeń – minimum 10 tygodni.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Wykład 5 (e-learning).	Systemy obrazowania zgodne ze standardem DICOM. Systemy baz danych. Przykłady medycznych baz danych. Są to-zajęcia asynchroniczne, dostępne w terminach ćwiczeń – minimum 10 tygodni.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 1	Internet medyczny. Internetowe bazy bibliograficzne – wyszukiwanie informacji medycznych i metodologia oceny wiarygodności informacji. Evidence-based medicine - część 1.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 2	Internet medyczny. Internetowe bazy bibliograficzne – wyszukiwanie informacji medycznych i metodologia oceny wiarygodności informacji. Evidence-based medicine - część 2.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 3	Obrazowanie medyczne – właściwości formatu DICOM. Program do analizy i przetwarzania obrazów medycznych. Dane obrazowe w medycynie – przykłady.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 4	Program do obsługi gabinetu stomatologicznego/przychodni. Systemy klasyfikacji i kodowania.	HS_W43, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 5 (e-zajęcia)	Ochrona danych osobowych. Przetwarzanie danych medycznych zgodnie z przepisami RODO.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03

Ćwiczenie 6 (e-zajęcia)	Podstawowe pojęcia związane z budową witryny internetowej, na przykład portalu informacyjnego dla pacjenta. Opracowanie treści stron WWW dla pacjentów. Zasady zakładania własnej domeny, kont pocztowych i systemów do zarządzania treścią (CMS). Tworzenie i publikacja stron WWW. Netykieta.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 7	Oprogramowanie do edycji tekstu i tworzenia prezentacji multimedialnej, w tym oprogramowanie Open Source. Omówienie zasad edycji tekstu i tworzenia prawidłowej prezentacji multimedialnej.	HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 8	Arkusz kalkulacyjny. Przygotowanie i przetwarzanie danych do obliczeń statystycznych. Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego jako prostej medycznej bazy danych.	HS_W43, HS_U31, HS_U32 HS_U35, HS_U36, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 9	Arkusz kalkulacyjny. Analiza i przetwarzanie na przykładzie badania ankietowego. Pozyskiwanie danych z medycznych baz internetowych.	HS_W43, HS_U31, HS_U32 HS_U35, HS_U36, HS_K02, HS_K03
Ćwiczenie 10	Arkusz kalkulacyjny. Zapoznanie się z narzędziami do wizualizacji danych. Zaliczenie.	HS_W43, HS_U31, HS_U32 HS_U35, HS_U36, HS_K02, HS_K03

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Materiały dydaktyczne oraz e-zajęcia opublikowane na Platformie WUM.
2. Przystępny kurs statystyki z zastosowaniem STATISTICA PL na przykładach z medycyny TOM I, TOM II. Stanisław A. StatSoft Polska, Kraków 2007.

Uzupełniająca

1. Podręcznik „Informatyka Medyczna” pod red. R. Rudowskiego, PWN, Warszawa 2012
2. Prezentacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko, Wasylczyk P., Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2017.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03	Zaliczenie wykładów: wykonanie aktywności e-learningowych we wskazanym terminie.	Uzyskanie co najmniej 51% punktów.
HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03	Zaliczenie ćwiczeń z asystentem: aktywność, realizacja zadań.	Kontrola wykonania zadań przez prowadzącego. Asystent wystawia ocenę końcową ze wszystkich ćwiczeń.

HS_W43, HS_W46, HS_W48, HS_U31, HS_U32 HS_U34, HS_U35, HS_U47, HS_K02, HS_K03	Zaliczenie przedmiotu: Test elektroniczny: zakres materiału wykładów i ćwiczeń, 50 pytań, pytania otwarte i MSQ.	Test elektroniczny – uzyskanie co najmniej 51% punktów. Ocena końcowa z przedmiotu to średnia oceny z ćwiczeń i testu końcowego.
---	--	--

8. INFORMACJE DODATKOWE

Pierwsze ćwiczenia odbywają się w siedzibie Uczelni.

Terminy wykładów oraz ćwiczeń dla poszczególnych grup podane są w planie zajęć oraz w harmonogramie zajęć w kursie na Platformie eWUM. Na pierwszych ćwiczeniach studenci otrzymają szczegółowe informacje dotyczące e-zajęć.

Na platformę WUM (e-learning.wum.edu.pl) studenci logują się jak do usługi SSL-WUM:

wpisują swój identyfikator (s0+ nr indeksu): s0XXXXX i podają hasło takie samo, jak do usługi SSL-WUM.

Uprzejmie prosimy, aby każdy student sprawdził przed zajęciami, czy może się zalogować na Platformę WUM. W razie problemów proszę kontaktować się z działem IT WUM (it.wum.edu.pl).

Zaliczenie (test elektroniczny) przeprowadzany jest na ostatnich zajęciach w siedzibie Zakładu. Zakres ocen:

2,0 (ndst) do 51% punktów

3,0 (dst) powyżej 51% do 60% punktów

3,5 (ddb) powyżej 60% do 70% punktów

4,0 (db) powyżej 70% do 80% punktów

4,5 (pdb) powyżej 80% do 90% punktów

5,0 (bdb) powyżej 90%

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie dydaktyki: Lek. Joanna Michalik; joanna.michalik@wum.edu.pl

Regulamin zajęć:

1) Zajęcia prowadzone przez Zakład Informatyki Medycznej i Telemedycyny są obowiązkowe, z wyjątkiem zajęć fakultatywnych.

2) Studentom przysługuje prawo do jednej nieusprawiedliwionej nieobecności w cyklu zajęć. Większa liczba nieusprawiedliwionych nieobecności skutkuje brakiem zaliczenia przedmiotu.

3) W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej, student nie ma możliwości odrabiania zajęć.

4) W przypadku nieobecności usprawiedliwionej zwolnieniem lekarskim lub aktywnością w organach samorządowych Uczelni student jest zobowiązany do odrobienia zajęć w formie uzgodnionej z osobą prowadzącą zajęcia. Należy zgłosić się do osoby prowadzącej zajęcia bezpośrednio po ustaniu przyczyny nieobecności.

5) Spóźnienie na zajęcia traktowane jest jak nieobecność.

6) Podania dotyczące przepisania zaliczeń i ocen zajęć przyjmowane są przy dwa pierwsze tygodnie semestru. Do podań należy załączyć sylabus przedmiotu, z którego ma zostać przepisane zaliczenie lub ocena.

7) Zaliczenie przedmiotu odbywa się według schematu zawartego w sylabusie.

Przy Zakładzie działa Studenckie Koło Naukowe Informatyki Medycznej i Telemedycyny

– opiekun: Mgr inż. Emanuel Tataj; emanuel.tataj@wum.edu.pl

Sylabus przedmiotu:
Język obcy

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Studium Języków Obcych WUM ul. Księcia Trojdena 2a, 02-109 Warszawa

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr Maciej Ganczar
Koordinator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Mgr Grażyna Wodnicka 22-5720-863 adres -email: sjosekretariat@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	mgr Grażyna Wodnicka 22-5720-863 adres -email: sjosekretariat@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Mgr Grażyna Wodnicka – język angielski, adres e-mail: grazyna.wodnicka@wum.edu.pl Mgr Dorota Dremierre – język francuski, adres e-mail: dorota.dremierre@wum.edu.pl Mgr Katarzyna Rączka – język niemiecki, adres e-mail: krazcka@wum.edu.pl Mgr Paweł Hoch – język rosyjski, adres e-mail: pawel.hoch@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1, semestr 1 i 2		Liczba punktów ECTS	3,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)				
seminarium (S)				
ćwiczenia (C)		60	2,0	
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		15	0,5	
Przygotowanie prezentacji artykułu naukowego		15	0,5	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Celem kształcenia jest posługiwanie się w mowie i piśmie językiem obcym na poziomie B2 ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznej terminologii stomatologicznej.
----	--

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	(HS_U11) Wyraża swoją wiedzę pisemnie i ustnie (np. poprzez przeprowadzenie prezentacji) na poziomie akademickim
U2	(HS_U15) Posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych; interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka; analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych; formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy; korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji
U3	(HS_U16) Zna język obcy – rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy związane ze zdrowiem publicznym
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	W wybranym języku obcym: (HS_K09) Stosowania metod prawidłowej komunikacji w relacjach z pacjentami i współpracownikami

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
C1-2-Ćwiczenie 1-4	Specjalności w stomatologii, podstawowa terminologia stomatologiczna w wybranym języku obcym	HS_U15; HS_U16
C3-Ćwiczenie 5-6	Osoby pracujące w klinice dentystrycznej, zakres obowiązków	HS_U15; HS_U16
C4-Ćwiczenie 7-8	Podstawowe obowiązki higienisty/tki	HS_U15; HS_U16
C5-Ćwiczenie 9-10	Budowa anatomiczna jamy ustnej	HS_U15; HS_U16
C6-Ćwiczenie 11-12	Uzębienie – rodzaje zębów, ich budowa i funkcje	HS_U15; HS_U16
C7-Ćwiczenie 13-14	Wyposażenie i podstawowe narzędzia używane w poradni stomatologicznej	HS_U15; HS_U16
C8-Ćwiczenie 15-16	Codzienna higiena jamy ustnej – stosowane środki i metody	HS_U15; HS_U16
C9-Ćwiczenie 17-18	Techniki szczotkowania i nitkowania zębów	HS_U15; HS_U16
C10-Ćwiczenie 19-20	Czyszczenie języka, płukanie jamy ustnej	HS_U15; HS_U16
C11-Ćwiczenie 21-22	Rodzaje szczoteczek i past do zębów.	HS_U15; HS_U16
C12-Ćwiczenie 23-24	Kolokwium	HS_U15; HS_U16

C13-Ćwiczenie 25-26	Wyjaśnianie pacjentowi zasad higieny jamy ustnej	HS_K09
C14-Ćwiczenie 27-28	Wyjaśnianie rodzicom zasad higieny jamy ustnej dzieci	HS_K09
C15-Ćwiczenie 29-30	Zastosowanie fluoru w profilaktyce stomatologicznej	HS_U15; HS_U16
C16-Ćwiczenie 31-32	Skutki nadmiaru fluoru – ostrzeganie i udzielanie porad pacjentom	HS_K09
C17-Ćwiczenie 33-34	Rozwój próchnicy	HS_U15; HS_U16
C18-Ćwiczenie 35-36	Wpływ czynników dietetycznych na rozwój próchnicy	HS_K09
C19-Ćwiczenie 37-38	Choroby przyzębia	HS_U15; HS_U16
C20-Ćwiczenie 39-40	Usuwanie złogów nazębnych	HS_U15; HS_U16
C21-Ćwiczenie 41-42	Laki szczelinowe	HS_U15; HS_U16
C22-Ćwiczenie 43-44	Kolokwium	HS_U15; HS_U16
C23-24-Ćwiczenie 45-48	Wywiad medyczny, dokumentacja medyczna	HS_K09
C25-Ćwiczenie 49-50	Umawianie pacjenta na wizytę, kierowanie na leczenie specjalistyczne	HS_K09
C26-Ćwiczenie 51-52	Wypowiedzi ustne – prezentacje	HS_U11

6. LITERATURA

Obowiązkowa

język angielski: Wawer Genowefa Anna, Stańska-Bugaj Ewa: *English for Dentistry*, Warszawa: PZWL 2007

język francuski: Fassier Thomas, Talavera-Goy Solange: *Le français des médecins*, PUG 2008

język niemiecki: Szafranski Marcell: *Deutsch für Mediziner*, Warszawa: PZWL 2008

język rosyjski: Hajczuk Roman: *Ruskij jazyk w medycynie*, Warszawa: PZWL 2008

Uzupełniająca

język angielski

Studzińska-Pasieka Kinga, Otto Marcin: *Open Your English Wider*, Łódź: Bestom 2011

Phinney Donna J., Halstead Judy Helen: *Dental Assisting: A Comprehensive Approach, Fourth Edition*, Delmar Cengage Learning 2013

język francuski: Mourlhon-Dallies Florence, Tolas Jacqueline: *Santé-médecine.com*, Paris: CLE International 2004
materiały własne

język niemiecki: Ganczar Maciej, Rogowska Barbara: *Medycyna. Język niemiecki. Ćwiczenia i słownictwo specjalistyczne*, Warszawa: Hueber Polska 2007; Rogowska Barbara, Ganczar Maciej: *Medycyna. Słownik kieszonkowy polsko-niemiecki, niemiecko-polski*, Warszawa: Hueber Polska 2008

język rosyjski: materiały własne

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_U15; HS_U16	Kolokwium zaliczeniowe pisemne, obejmujące zadania leksykalne, zdania do tłumaczenia, pytania zamknięte Struktura kolokwium jest uzależniona od tego czy odbywa się w formie zdalnej na platformie e-learningowej, czy w formie kontaktowej.	91%-100% - 5 (bardzo dobry) 86%-90,99% - 4.5 (ponad dobry) 80%-85,99% - 4 (dobry) 70%-79,99% - 3.5 (dość dobry) 60%-69,99% - 3 (dostateczny) < 60% - (niedostateczny)
HS_U11; HS_K09	Prezentacja ustna	Ocena pozytywna biorąca pod uwagę poprawność językową, zasób i dobór słownictwa specjalistycznego oraz poprawny rejestr

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Nieobecności na zajęciach, dopuszczalne zgodnie z Regulaminem Studium Języków Obcych, będą odbierane indywidualnie przez studentów w formie pisemnego opracowania ćwiczeń i/ lub tłumaczenia tekstów omawianych na danych zajęciach.

Regulamin zajęć w Studium Języków Obcych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

1. Studium Języków Obcych (SJO) prowadzi zajęcia z języków nowożytnych i języka łaćńskiego zgodnie z programem studiów obowiązującym na danym kierunku.
2. Lektorat kończy się zaliczeniem lub zaliczeniem na ocenę i egzaminem w zależności od nauczanego języka oraz kierunku studiów.
3. Przedmiotem nauczania jest język specjalistyczny, dostosowany do potrzeb zawodowych przyszłych absolwentów.
4. Podstawę zaliczenia przedmiotu stanowią: udział w zajęciach, pozytywne oceny uzyskane z kolokwiów cząstkowych oraz pisemnego sprawdzianu końcowego i prezentacji w przypadku języków nowożytnych.
5. W przypadku nieobecności:
 - dwie nieobecności w semestrze – obie należy zaliczyć w terminie do dwóch tygodni od daty nieobecności
 - trzy nieobecności w semestrze – student zobowiązany jest napisać podanie do kierownika SJO z prośbą o umożliwienie odrobienia i zaliczenia trzeciej nieobecności w trybie indywidualnym
 - cztery i więcej nieobecności w semestrze – student zobowiązany jest do powtarzania semestru (w wypadku pobytu w szpitalu lub długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim student może ubiegać się o zgodę na zaliczenie nieobecności w sesji poprawkowej).
6. Student ma obowiązek zgłosić się na pisemny sprawdzian zaliczający semestr w wyznaczonym terminie. W przypadku niestawienia się, bądź niezaliczenia sprawdzianu, studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy ustalony przez prowadzącego. Sprawdzenie poprawkowe należy zaliczyć nie później niż przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W przypadku niezaliczenia poprawki studentowi przysługuje drugi termin poprawkowy zgodnie z regulaminem studiów. Student otrzymuje wpis do indeksu od wykładowcy i potwierdza go u kierownika lub koordynatora zespołu wykładowców SJO. Potwierdzenia nie wymagają oceny wpisywane do e-indeksu.
7. Student ubiegający się o zwolnienie z lektoratu (przepisanie oceny) powinien złożyć stosowne podanie do kierownika SJO w pierwszym tygodniu zajęć. Studentom pierwszego roku oceny nie będą przepisywane.
8. Forma egzaminu podana jest do wiadomości studentów w przewodniku dydaktycznym dla danego kierunku i roku studiów.
9. Posiadanie certyfikatu z języka obcego, oceny z lektoratu na innym kierunku studiów w WUM lub innej uczelni nie zwalnia z uczęszczania na zajęcia przewidziane programem studiów na aktualnym kierunku studiów.
10. W przypadku przeniesienia zajęć w tryb online, zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej planem w formie spotkań wideo, podczas których zarówno wykładowca jak i studenci mają włączone kamery internetowe. Niewłączenie kamery podczas zajęć oznacza nieobecność studenta na zajęciach.
11. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem będą rozstrzygane indywidualnie przez kierownictwo SJO.

LABORATORIUM ROZWOJU UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNYCH

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	OBOWIĄZKOWY
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	ZALICZENIE
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Studium Komunikacji Medycznej ul. Żwirki i Wigury 81, pok. 86a; skm@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr n. społ. Antonina Doroszevska
Koordinator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. społ. Antonina Doroszevska antonina.doroszevska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)	Mgr Joanna Zawanowska jzawanowska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Mgr Joanna Zawanowska jzawanowska@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 2	Liczba punktów ECTS	1,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		10	0,5
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabywanie wiedzy o komunikacji interpersonalnej oraz komunikacji w praktyce higienistki stomatologicznej.
C2	Nabywanie wiedzy o metodach usprawniających komunikację w praktyce medycznej.
C3	Nabywanie wiedzy o podstawach komunikacji międzykulturowej.
C4	Nabywanie wiedzy o zasady komunikacji w zespole.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1 (HS_W15)	Zna podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji społecznej i prezentuje główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski w tym społeczeństw lokalnych
W2 (HS_W34)	Zna zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego.
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1 (HS_U06)	Potrafi komunikować się z jednostką oraz grupą społeczną w zakresie związanym programem kształcenia.
U2 (HS_U17)	Potrafi identyfikować problemy pacjenta, klienta oraz grupy społecznej i podjąć odpowiednie działanie diagnostyczne, profilaktyczne, pielęgnacyjne, terapeutyczne oraz edukacyjne w zakresie właściwym dla programu kształcenia
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1 (HS_K04)	Okazywania szacunku wobec pacjenta, klienta, grup społecznych oraz troski o ich dobro.
K2 (HS_K09)	Stosowania metod prawidłowej komunikacji w relacjach z pacjentami i współpracownikami.

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1 – Wykład	Zasady nawiązywania kontaktu i budowania relacji. Rodzaje komunikacji, aktywne słuchanie. Błędy w komunikacji.	HS_W15, HS_U06, HS_U17, HS_K04
W2 – Wykład	Metody przekazywania informacji. Metody motywowania pacjentów.	HS_U06, HS_K04 HS_K09
W3 – Wykład	Komunikacja międzykulturowa.	HS_U17, HS_K04
W4 – Wykład	Radzenie sobie z oczekiwaniami pacjenta.	HS_W15, HS_U06 HS_K04 HS_K09
W5 – Wykład	Zasady komunikacji w zespole.	HS_U06, HS_U17, HS_K04, HS_K09

6. LITERATURA
Obowiązkowa
14. Jak rozmawiać z pacjentem. Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej. Ostrowska A. (red.), Polska Liga Walki z Rakiem, Warszawa 2020.
15. Komunikacja między ludźmi, Barge J. K., Morreale S. P, Spitzberg B. H., PWN, Warszawa 2015.
16. Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej, Stewart, J., PWN, Warszawa 2003.

17. Rozmawiać z pacjentem. Podręcznik doskonalenia umiejętności komunikacyjnych i budowania partnerskich relacji Gordon T., Sterling Edwards W., ACADEMICA, Wyd. SWPS, Warszawa, 2009.

Uzupełniająca

6. Psychologia komunikacji w gabinecie stomatologicznym, Oboda M., Bestom Dentonet, Łódź 2008.
7. Psychologia zdrowia, Sheridan CL., Radmacher S.A., Wyzwanie dla biomedycznego modelu zdrowia, Instytut Psychologii Zdrowia, Warszawa, 1998.
8. Porozumienie z pacjentem. Relacje i komunikacja, Doroszewski J., Kulus M., Markowski A. (red.), Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
9. Być lekarzem, być pacjentem, Eichelberger, E. Stanisławska, I., Czarna Owca, Warszawa 2013.
10. Sztuka skutecznego porozumiewania się, Davis M., Fanning P., McKay M., Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 2009.
11. Dialog motywujący, Miller W., Rolnick S., Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2014.
12. Relacja lekarz-pacjent. Zrozumienie i współpraca, Steciwko A., Barański J., Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W15, HS_W34, HS_U06, HS_U17, HS_K04, HS_K09	Przygotowanie zadania zaliczającego (rozmowy z pacjentem lub współpracownikiem)	Zdobycie minimum 51% punktów z zadania zaliczającego

8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Zapraszamy do udziału w spotkaniach oraz do pracy badawczej w ramach **Studenckiego Koła Naukowego Komunikacji i Edukacji Medycznej** przy Studium Komunikacji Medycznej WUM; **Opiekun SKN** - dr n. społ. Antonina Doroszevska; email: antonina.doroszevska@wum.edu.pl

Międzynarodowe problemy zdrowia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Zdrowia Publicznego, ul. Jana Nielubowicza 5, Blok F (dawna ul. Banacha 1a), 02-097 Warszawa

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Mariusz Gujski
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. o zdr. Tomasz Tatara, Tel.: (0-22) 599 21 80
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)	dr n. o zdr. Tomasz Tatara, Tel.: (0-22) 599 21 80
Prowadzący zajęcia	dr n. o zdr. Tomasz Tatara

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok II semestr	Liczba punktów ECTS	0,5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	0,2
seminarium (S)		5	0,2
ćwiczenia (C)		-	-
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-
praktyka zawodowa (PZ)		-	-
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	0,1

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabywanie wiedzy z zakresu międzynarodowych problemów zdrowia
C2	Nabywanie wiedzy z zakresu głównych zagrożeń zdrowia i problemów zdrowotnych ludności Polski oraz ludności wybranych krajów świata
C3	Nabywanie kompetencji, niezbędnych do pełnienia funkcji związanych z promocją i ochroną zdrowia w instytucjach państwowych, samorządowych, społecznych i prywatnych

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
HS_W09	posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób, zwłaszcza o znaczeniu społecznym oraz zna krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji
HS_W15	zna podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji społecznej i prezentuje główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski w tym społeczeństwach lokalnych
HS_W24	wykazuje znajomość podstaw teoretycznych i metodologicznych budowy strategii programów zdrowotnych i społecznych, w tym wpływu czynników behawioralnych i środowiskowych na stan zdrowia
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
HS_U18	wykorzystuje mierniki stanu zdrowia w analizie stanu zdrowia populacji i definiowaniu problemów zdrowotnych populacji
HS_U19	identyfikuje zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji
HS_U34	znajduje niezbędne informacje w literaturze fachowej, bazach danych i innych źródłach związanych ze zdrowiem
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
HS_K07	inicjuje tworzenie i wdrażanie lokalnych projektów i działań w obszarze ochrony zdrowia publicznego

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład 1-2	W1. Czynniki behawioralne, społeczno-ekonomiczne i środowiskowe oraz ich wpływ na stan zdrowia populacji. T1. Identyfikacja i wpływ czynników behawioralnych na stan zdrowia populacji. T2. Identyfikacja i wpływ czynników społeczno-ekonomicznych i środowiskowych na stan zdrowia populacji. T3. Identyfikacja i wpływ czynników środowiskowych na stan zdrowia populacji. W2. Główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski i wybranych krajów świata. T4. Główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski. T5. Główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności wybranych krajów świata.	HS_W09, HS_W15, HS_W24, HS_U18, HS_U19, HS_U34, HS_K07
S1-Seminarium 1-3	S1. Ocena stanu zdrowia populacji. T6. Mierniki stanu zdrowia w analizie stanu zdrowia populacji i definiowaniu problemów zdrowotnych populacji. S2. Źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji. T7. Krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji. T8. Instytucje, systemy informacyjne i informatyczne wykorzystywane do prowadzenia analiz związanych ze stanem zdrowia populacji. S3. Zdrowie środowiskowe. T9. Identyfikacja zagrożeń środowiskowych dla zdrowia populacji. T10. Zasady postępowania w przypadku stanu klęsk żywiołowych.	HS_W09, HS_W15, HS_W24, HS_U18, HS_U19, HS_U34, HS_K07

6. LITERATURA
Obowiązkowa
<ol style="list-style-type: none"> Sygit M. Zdrowie Publiczne. Wydaw. Wolter Kluwer Business, Warszawa, 2010. Topór-Mądry R, Gilis-Januszewska A, Kurkiewicz J, Pająk A. Szacowanie potrzeb zdrowotnych. Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne „VESALIUS” Kraków 2002.
Uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> Materiały publikowane na stronach internetowych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Centers for Disease Control and Prevention (CDC) i Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego (NIZP-PZH).

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W09, HS_W15, HS_W24	Prezentacje multimedialne – praca w grupach kilku osobowych	Zgodność prezentacji z zadaniem, zawartość merytoryczna, sposób wygłaszania oraz umiejętność dyskusji.
HS_U18, HS_U19, HS_U34, HS_K07	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Pozytywna ocena każdego wykonanego zadania.

8. INFORMACJE DODATKOWE <i>(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)</i>
<p>Zaliczenie przedmiotu: zaliczenie bez oceny, zdobycie 60% punktów z egzaminu końcowego, ≥80% obecności na zajęciach.</p> <p>Opiekunem dydaktycznym przedmiotu jest dr Tomasz Tatara, ttatara@wum.edu.pl</p> <p>Student może mieć 1 nieobecność pod warunkiem zaliczenia wszystkich zaplanowanych zadań w kolejnym tygodniu zajęć, może się także zgłosić do prowadzącego zajęcia w godzinach jego dyżuru.</p> <p>Strona internetowa Zakładu: https://zpz.wum.edu.pl/</p>

MIKROBIOLOGIA OGÓLNA I JAMY USTNEJ

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Mikrobiologii Stomatologicznej Banacha 1a 02-097 Warszawa e-mail: zms1@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Marta Wróblewska
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. med. Halina Marchel, tel. (22) 599-17-77
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr n. med. Halina Marchel, tel. (22) 599-17-77
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Marta Wróblewska, dr n. med. Halina Marchel, dr n. med. Agnieszka Milner, mgr O. Saran, dr n. med. M. Sikora, dr n. med. Beata Sulik-Tyszka, mgr Dariusz Bańka

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1 i 2	Liczba punktów ECTS	6,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	20	1,0	
seminarium (S)	5	0,5	
ćwiczenia (C)	40	1,5	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		65	3,0

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	mikrobiologia jako nauka o drobnoustrojach
C2	budowa i podstawowe właściwości drobnoustrojów
C3	drobnoustroje jako czynniki etiologiczne zakażeń
C4	klasyfikacja i charakterystyka wybranych grup drobnoustrojów

C5	antybiotykoterapia zakażeń bakteryjnych
----	---

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W02 posiada niezbędną wiedzę ogólną i kierunkową w zakresie podstawowych nauk medycznych i stomatologicznych
W2	HS_W03 zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W3	HS_W09 posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób, zwłaszcza o znaczeniu społecznym oraz zna krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji
W4	HS_W10 zna podstawy wzajemnych oddziaływań pomiędzy zębami, przyzębkiem oraz pozostałymi elementami środowiska jamy ustnej i czynnikami zewnętrznymi w zdrowiu i chorobie
W5	HS_W12 zna wskaźniki niezbędne do oceny stanu zdrowia jamy ustnej oraz zna zasady przeprowadzania podstawowego wywiadu medycznego i wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w obrębie jamy ustnej
W6	HS_W19 organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U10 pracuje w zespole przyjmując odpowiednie role grupowe
U2	HS_U17 potrafi identyfikować problemy pacjenta, klienta oraz grupy społecznej i podjąć odpowiednie działanie diagnostyczne, profilaktyczne, pielęgnacyjne, terapeutyczne oraz edukacyjne w zakresie właściwym dla programu kształcenia
U3	HS_U21 posługuje się terminologią z zakresu anatomii, fizjologii i patologii narządu żucia; określa budowę, fizjologię i patologię narządu żucia; przedstawia wskaźniki higieny jamy ustnej, próchnicy, chorób przyzębia; ocenia zdrowie jamy ustnej na zlecenie lekarza dentystry
U4	HS_U26 formułuje własne wnioski w oparciu o wiedzę teoretyczną
U5	HS_U34 znajduje niezbędne informacje w literaturze fachowej, bazach danych i innych źródłach związanych ze zdrowiem

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K01 zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K2	HS_K02 krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
K3	HS_K03 rozpoznawania problemów, które są poza zakresem jego kompetencji i wiedzy do kogo zwrócić się o pomoc, z uwzględnieniem umiejętności współpracy w zespole interdyscyplinarnym
K4	HS_K08 współpracy w zespole wielodyscyplinarnym, w celu zapewnienia ciągłości opieki nad pacjentem oraz bezpieczeństwa wszystkich uczestników zespołu
K5	HS_K17 odpowiedzialnego projektowania i wykonywania zadań zawodowych stosując zasady bezpieczeństwa i higieny pracy

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład W1-W20	1. Podstawy mikrobiologii ogólnej i mikrobiologii medycznej.	HS_W02, HS_U17, HS_K02, HS_K03
	2. Podstawy klasyfikacji bakterii. Charakterystyka wybranych grup taksonomicznych bakterii.	HS_W02, HS_K01, HS_K03
	3. Wybrane zakażenia o etiologii bakteryjnej.	HS_W09, HS_U17, HS_K01, HS_K02, HS_K03
	4. Podstawy antybiotykoterapii zakażeń bakteryjnych.	HS_W02, HS_W09, HS_K02, HS_K03
	5. Fizjologiczna mikroflora człowieka z uwzględnieniem roli mikroflory jamy ustnej. Bakterie beztlenowe.	HS_W02, HS_W10, HS_K02, HS_K03
	6. Epidemiologia i patogenezę zakażeń jamy ustnej.	HS_W02, HS_W03, HS_W10, HS_U21, HS_K02, HS_K03
	7. Zakażenia grzybicze jamy ustnej.	HS_W03, HS_W09, HS_U17, HS_K02, HS_K03
	8. Zakażenia wirusowe przenoszone drogą oddechową.	
	9. Zakażenia wirusowe jamy ustnej.	
	10. Zakażenia w Polsce i na świecie – aktualna sytuacja epidemiologiczna w aspekcie praktyki stomatologicznej.	W09, HS_U17, HS_U34 HS_K02, HS_K03
Seminarium S1-S5	1. Organizacja toku diagnostycznego w szerokoprofilowym laboratorium mikrobiologicznym z uwzględnieniem badania materiałów z zakażeń inwazyjnych – wizyta w laboratorium CSK.	HS_W02, HS_W09, HS_W12, HS_U17, HS_K01, HS_K03, HS_K08
	2. Pobieranie i przesyłanie materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Rola fazy przedlaboratoryjnej toku diagnostycznego.	
	3. Higiena rąk personelu medycznego jako skuteczny sposób zapobiegania transmisji zakażeń.	HS_W02, HS_W09, HS_W19, HS_U17, HS_K01, HS_K03, HS_K17, HS_U26, HS_U34
	4. Rola szczepień ochronnych w profilaktyce zakażeń.	
	5. Rola personelu medycznego w propagowaniu wiedzy na temat racjonalnej antybiotykoterapii oraz zapobiegania antybiotykooporności.	HS_W02, HS_W09 HS_U26, HS_U34
Ćwiczenie C1-C40	1. Podstawy diagnostyki bakteriologicznej. Podłoża i metody stosowane w badaniach drobnoustrojów.	HS_W02, HS_W09, HS_U10, HS_U17, HS_K01, HS_K02, HS_K08
	2. Metody barwienia i zastosowanie bakterioskopii.	
	3. Różnorodność środowisk bytowania bakterii. Wymagania wzrostowe bakterii.	
	4. Faza laboratoryjna badania mikrobiologicznego - schemat diagnostyki materiałów klinicznych. Metody identyfikacji bakterii.	
	5. Zakażenia układu oddechowego z uwzględnieniem zakażeń wywołanych przez bakterie atypowe.	
	6. Oznaczanie lekowrażliwości bakterii. Zasady interpretacji wyników badań.	
	7. Sterylizacja i dezynfekcja w praktyce stomatologicznej. Badanie skażenia środowiska gabinetu stomatologicznego.	HS_W02, HS_W19, HS_U10, HS_K01, HS_K03, HS_K17,
	8. Etiologia, patogenezę i diagnostykę procesów próchnicowych. Specyfika badań mikrobiologicznych w praktyce stomatologicznej.	HS_W10, HS_W12, HS_W17, HS_U10, HS_U21, HS_K01, HS_K03, HS_K08, HS_K17
	9. Bakterie jako czynniki etiopatogenezy chorób przyzębia, zapalenia tkanek okołowszczepowych i zakażeń zębopochodnych. Diagnostyka bakterii beztlenowych.	

	10. Diagnostyka laboratoryjna zakażeń grzybiczych jamy ustnej.	HS_W03, HS_W09, HS_U10, HS_U21, HS_U26, HS_K01, HS_K08,
	11. Diagnostyka laboratoryjna zakażeń wirusowych.	
	12. Wirusy przenoszone drogą krwi. Priony.	
	13. Biofilm w aspekcie praktyki stomatologicznej. Zaliczenie przedmiotu – umiejętności praktyczne.	HS_W10, HS_W12, HS_U10, HS_U21, HS_K01, HS_K02, HS_K03,
	14. Zaliczenie przedmiotu – kolokwium – pytania testowe.	

6. LITERATURA

Obowiązkowa

18. Samaranayake L. Mikrobiologia dla stomatologów. Elsevier Urban & Partner. Wyd. 2. Wrocław 2014.

Uzupelniająca

1. Mikrobiologia lekarska. Red. P. B. Heczko, M. Wróblewska, A. Pietrzyk. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2014.
2. Diagnostyka bakteriologiczna. Red. E.M. Szewczyk. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2019

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W6	kolokwium – pytania testowe	>11/20
U1-U5	zaliczenie przedmiotu – pytania ustne	wykazanie się umiejętnościami
K1-K5	zaliczenie przedmiotu – pytania ustne	wykazanie się kompetencjami

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Koło Naukowe: Istnieje możliwość zajęć w ramach studenckiego koła naukowego.

Strona Internetowa Jednostki:

Wykłady i seminaria odbywają się w semestrze zimowym.

Ćwiczenia odbywają się w semestrze zimowym i letnim w salach Zakładu Fizjologii i Patofizjologii Eksperymentalnej przy ul. Pawińskiego 3C.

NAUKA O CZŁOWIEKU – ANATOMIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	ZAKŁAD ANATOMII PRAWIDŁOWEJ i KLINICZNEJ CENTRUM BIOSTRUKTURY Warszawa, ul. Chałubińskiego 5, tel. 22 629-52-83 e-mail : anatomy@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof Bogdan Cizek
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	W 2021/2022 nastąpi zmiana opiekuna roku.
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr Iulian Komarnitki
Prowadzący zajęcia	Lek Paweł Piątkiewicz hylobartes@poczta.onet.pl Mgr Michał Grzegorzczak mgrzegorzczak@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1 zimowy	Liczba punktów ECTS	4
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		20	1
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)		20	1
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		40	2

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	zapoznanie studentów z budową ciała ludzkiego.
C2	umożliwienie posługiwania się prawidłową i jednoznaczną anatomiczną nomenklaturą medyczną przy opisie części ciała człowieka, narządów i tkanek
C3	zwrócenie uwagi na aspekty przydatne w pracy zawodowej i w udzielaniu pierwszej pomocy przed lekarskiej

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W02 posiada niezbędną wiedzę ogólną i kierunkową w zakresie podstawowych nauk medycznych i stomatologicznych
W2	HS_W03 zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W3	HS_W05 zna elementy anatomii prawidłowej człowieka, układy narządów oraz zna szczegółową anatomię głowy i szyi
W4	HS_W06 zna elementy wiedzy anatomicznej niezbędne dla zrozumienia zasad udzielania pierwszej pomocy
W5	HS_W08 zna szczegółową budowę anatomiczną i histologiczną elementów składowych jamy ustnej oraz rozwój i funkcje zębów i przyzębia; zna fizjologię i patologię układu stomatognatycznego
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U021 posługuje się terminologią z zakresu anatomii, fizjologii i patologii narządu żucia; określa budowę, fizjologię i patologię narządu żucia; przedstawia wskaźniki higieny jamy ustnej, próchnicy, chorób przyzębia; ocenia zdrowie jamy ustnej na zlecenie lekarza dentystry
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	HS_K02 krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład 1	Budowa ciała ludzkiego: typy konstytucyjne, postawa ciała, osie i płaszczyzny, linie przeprowadzone na powierzchni ciała ludzkiego. Okolice ciała ludzkiego. Kształt i budowa wewnętrzna kości. Połączenia kości.	HS_W02, HS_W03, HS_W06, HS_U021
W2-Wykład 2	Budowa i podział stawów. Połączenia i mechanika kręgosłupa. Połączenia kręgosłupa z czaszką.	HS_W02, HS_W03, HS_W06, HS_U021
W3-Wykład 3	Czaszka jako całość. Doły i jamy czaszki. Otwory czaszki i ich zawartość.	HS_W02, HS_W03, HS_W05, HS_W06, HS_U021
W4-Wykład 4	Okolice głowy i szyi. Mięśnie głowy i szyi. Mięśnie wyrazowe i mięśnie żucia. Trójkąty i przestrzenie szyi.	HS_W02, HS_W03, HS_W05, HS_W06, HS_U021
W5-Wykład 5	Budowa ogólna jamy ustnej, przedsionek jamy ustnej, wargi, policzki, dziąsła. Jama ustna właściwa – ograniczenia i zawartość. Ukształtowanie błony śluzowej jamy ustnej w zależności od wieku. Gruczoły ślinowe. Droga czucia smaku i droga czucia bólu z poszczególnych struktur jamy ustnej	HS_W02, HS_W03, HS_W06, HS_W08, HS_U021

W6-Wykład 6	Ogólna budowa zębów mlecznych i stałych (cechy Mühlreitera, rodzaje zębów, oznaczanie zębów, czas i kolejność wyrzynania się). Przyzębie.	HS_W02, HS_W03, HS_W06, HS_W08, HS_U021
W7-Wykład 7	Uzębienie jako całość. Punkty orientacyjne, linie, płaszczyzny opisujące narząd żucia. Zgryz i zwarcie. Budowa i czynność stawu skroniowo-żuchwowego. Rozwój jamy ustnej i zębów. Wady rozwojowe twarzy i zaburzenia rozwojowe zębów. Struktury anatomiczne w obrazie pantomograficznym	HS_W02, HS_W03, HS_W06, HS_W08, HS_U021
W8-Wykład 8	Rozwój i podział układu nerwowego. Znaczenie czynnościowe podziału. Rdzeń kręgowy – budowa ogólna. Nerw rdzeniowy. Łuk odruchowy. Opony mózgowia i rdzenia kręgowego. Unaczynienie mózgowia (koło tętnicze Willisa). Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Kora mózgu i lokalizacja ośrodków korowych. Drogi czuciowe i ruchowe z zakresu rdzenia kręgowego i nerwów czaszkowych	HS_W02, HS_W03, HS_W06, HS_W08, HS_U021
W9-Wykład 9	Klatka piersiowa. Śródpiersie. Układ krążenia. Serce. Naczynia krążenia dużego i małego. Układ oddechowy. Górne i dolne drogi oddechowe. Płuca. Mechanika oddychania.	HS_W02, HS_W03, HS_W05, HS_W06, HS_U021
W10-Wykład 10	Topografia narządów jamy brzusznej. Podział układu trawiennego. Budowa ogólna ściany przewodu pokarmowego. Topografia przestrzeni zaotrzewnowej. Narządu układu moczowego. Narządy płciowe męskie. Narządy płciowe żeńskie	HS_W02, HS_W03, HS_W05, HS_W06, HS_U021
C1- Ćwiczenie 1	Osteologia ogólna: kształt i budowa wewnętrzna kości. Rodzaje kości. Połączenia kości. Osteologia szczegółowa: kręgosłup, klatka piersiowa - (mostek, żebro), kości obręczy kończyny górnej - (obojczyk, łopatka), kości kończyny górnej wolnej - (kość ramienna, kości przedramienia, kości ręki), kości obręczy kończyny dolnej - (kość miedniczna), kości kończyny dolnej wolnej - (kość udowa, kości goleni, kości stopy	HS_W02, HS_W03, HS_W06, HS_U021 HS_K02
C2- Ćwiczenie 2	Kości czaszki: czołowa, ciemieniowa, potyliczna, klinowa, sitowa, skroniowa, nosowa łzowa, podniebienna, szczeka, żuchwa, kość jarzmowa, małżowina nosowa dolna, lemiesz, kość gnykowa.	HS_W02 HS_W03 HS_U21, HS_K02
C3- Ćwiczenie 3	Czaszka jako całość: sklepienie czaszki, powierzchnia wewnętrzna podstawy czaszki, oczodół, jama nosowa, zatoki przynosowe. Staw skroniowo-żuchwowy. Nerwy czaszkowe – miejsca wyjścia z czaszki. Rtg. Czaszki.	HS_W02 HS_W03 HS_W05 HS_W08 HS_U21, HS_K02
C4- Ćwiczenie 4	Okolice głowy, trójkąty szyi, przestrzenie szyi. Mięśnie głowy mm. wyrazowe twarzy, mm. żucia. Mm. szyi; mm. powierzchowne, nadgnykowe i podgnykowe.	HS_W02 HS_W03 HS_W05 HS_W08 HS_U21
C5- Ćwiczenie 5	Budowa ogólna jamy ustnej. Przedśonek jamy ustnej, wargi, policzki, dziąsła. Jama ustna właściwa – ograniczenia, zawartość, dno jamy ustnej, język, gardło, podniebienie. Ukształtowanie błony śluzowej jamy ustnej w zależności od wieku. Gruczoły ślinowe. Droga smakowa i droga czucia bólu. Unerwienie twarzy i jamy ustnej (nn. V, VII, IX, X)	HS_W02 HS_W03 HS_W05 HS_W08 HS_U21, HS_K02
C6- Ćwiczenie 6	Zęby mleczne i stałe – rodzaje zębów, budowa ogólna , cechy Mühlreitera, oznaczanie zębów systemem FDI. Czas i kolejność wyrzynania się. Zaburzenia rozwojowe zębów. Przyzębie	HS_W02 HS_W03 HS_W05 HS_W08 HS_U21, HS_K02
C7- Ćwiczenie 7	Budowa i mechanika stawu skroniowo-żuchwowego. Uzębienie jako całość: łuki zębowe, zwarcie, zgryz. Cechy prawidłowego zwarcia i łuku zębowego. Rozwój jamy ustnej i zębów. Wady rozwojowe twarzy. Zaburzenia rozwojowe zębów. Struktury anatomiczne w obrazie pantomograficznym	HS_W02 HS_W03 HS_W05 HS_W08 HS_U21, HS_K02
C8- Ćwiczenie 8	Podział układu nerwowego. Rdzeń kręgowy. Nerw rdzeniowy. Łuk odruchowy. Opony mózgowia i rdzenia kręgowego. Unaczynienie mózgowia. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Kora mózgu i lokalizacja ośrodków korowych. Drogi czuciowe rdzenia kręgowego. Drogi czuciowe z zakresu nerwów czaszkowych. Układ piramidowy i pozapiramidowy	HS_W02 HS_W03 HS_U21, HS_K02
C9- Ćwiczenie 9	Klatka piersiowa, budowa i zawartość. Górne drogi oddechowe: nos zewnętrzny, jama nosowa, krtań. Śródpiersie – podział. Serce – położenie, budowa, czynność i unerwienie. Krążenie duże i małe. Układ oddechowy. Dolne drogi oddechowe: tchawica, oskrzela, płuca. Topografia, budowa, unaczynienie i unerwienie.	HS_W02 HS_W03 HS_U21, HS_K02
C10- Ćwiczenie 10	Podział układu trawiennego. Przełyk, żołądek, jelito cienkie i grube. Wątroba, trzustka i śledziona. Topografia i czynność. Unerwienie i unaczynienie. Przestrzeń zaotrzewnowa. Nerki i nadnercza – topografia, czynność, unaczynienie i unerwienie. Narządy płciowe żeńskie – topografia, czynność, unaczynienie,	HS_W02 HS_W03 HS_U21, HS_K02

	unerwienie. Narządy płciowe męskie – topografia, czynność, unaczynienie, unerwienie	
--	---	--

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- 1/ Anatomia Człowieka W.Sylwanowicz PZWL dowolne wydanie
- 2/ Anatomia Człowieka W.Woźniak Wyd. Med. Urban&Partner,
- 3/ Anatomia Kliniczna Głowy i Szyi R.Aleksandrowicz, B.Ciszek Wyd. Lek PZWL
- 4/ Mały atlas anatomiczny R.Aleksandrowicz

Uzupełniająca

- 1/ Anatomia Czynnościowa Ośrodkowego Układu Nerwowego B.Gołąb PZWL
- 2/ Anatomia Głowy dla Stomatologów W.Łasiński PZWL
- 3/ dostępne na rynku słowniki mian anatomicznych

ATLASY FOTOGRAFICZNE - przykłady

- 1/ Kolorowy Atlas Anatomii Człowieka Mc.Minn i wsp. dowolne wydanie
- 2/ Anatomia Człowieka Rohen,Yokochi dowolne wydanie
- 3/ Atlas Anatomii Vajda

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W02, HS_W03, HS_W05, HS_W06, HS_W08 HS_U021 HS_K02	Obserwacja pracy studenta na ćwiczeniach, EGZAMIN	Uczestnictwo w wykładach i ćwiczeniach jest obowiązkowe. Przedmiot kończy się egzaminem na ocenę. Uzyskanie $\geq 65\%$ poprawnych odpowiedzi

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

W przypadku nauczania w formie online/hybrydowej w roku akademickim 2021/2022 zostanie podana korekta regulaminu
Egzamin odbywa się w sesji egzaminacyjnej zimowej składa się z 100 pytań - 1min na pytanie, pozytywną ocenę student uzyskuje po udzieleniu prawidłowych odpowiedzi na 65% pytań

W przypadku uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej egzamin poprawkowy odbywa się w sesji poprawkowej zimowej.

Zgodnie z regulaminem studiów, nie zgłoszenie się na egzamin w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej.

Przed wejściem na zajęcia student jest zobowiązany pozostawić ubranie wierzchnie w szatni.

Ćwiczenia odbywają się w salach Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej

Studenci zobowiązani są do opanowania materiału przewidzianych programem wg. planu podanego na początku roku akademickiego.

W salach przebywają tylko studenci WUM odbywający aktualnie zajęcia, przewidziane programem zajęć oraz obowiązują bezwzględny zakaz wnoszenia i jedzenia, picia produktów spożywczych.

Aby w pełni wykorzystać czas ćwiczeń student przychodzić na zajęcia przygotowany z aktualnego materiału oraz wszystkich poprzednio odbytych ćwiczeń i wykładów

Obecność na wszystkich ćwiczeniach (w swojej grupie!) jest obowiązkowa. Dopuszcza się **jedną** usprawiedliwioną nieobecność w cyklu tematycznym. Większa niż jedna absencja powoduje brak zaliczenia przedmiotu.

Wprowadzanie osób postronnych oraz używanie telefonów komórkowych i wykonywanie zdjęć, filmów na terenie Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej jest niedozwolone.

Wszystkich studentów przebywających na terenie Zakładu Anatomii Prawidłowej i Klinicznej obowiązuje zakaz palenia tytoniu i papierosów elektronicznych, przyjmowania środków psychoaktywnych, bezwzględnego nakazu przestrzegania przepisów BHP i PPoż.

Metody weryfikacji efektów uwzględniają: zakres materiału, wymagania i sposoby oceny określone w Sylabusie oraz ogólne zasady zaliczeń zawarte w Regulaminie Studiów.

W celu obiektywnego potwierdzenia wiedzy i umiejętności należy uwzględnić odpowiednie stopniowanie wynikające z określonych kryteriów oceny

ocena	kryteria
2,0 (ndst)	Brak osiągnięć zakładanych efektów kształcenia, stopień opanowania mniejszy/równy 64%
3,0 (dost)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 65%-74%
3,5 (ddb)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 75%-81%
4,0 (db)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 82%-88%
4,5 (pdb)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 89%-94%
5,0 (bdb)	Osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, z pominięciem niektórych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy 95%-100%

**ORGANIZACJA PRACY W GABINECIE
STOMATOLOGICZNYM
(Zakład Higieny Stomatologicznej)**

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	ZALICZENIE
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Higieny Stomatologicznej WUM ul. Stanisława Binińskiego 6 UCS 02-097 Warszawa tel.: 48(22) 116 64 64

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska sylwia.slotwinska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Zespół Zakładu Higieny Stomatologicznej

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1	Liczba punktów ECTS	3,00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10	0,5
seminarium (S)		20	1,0
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		30	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie zasad użytkowania sprzętu stomatologicznego, zgodnie z ergonomią pracy w zespole stomatologicznym.
C2	Poznanie podstawowych regulacji i przepisów w zakresie wypełniania dokumentacji medycznej.
C3	Poznanie przyczyn rozwoju zakażeń w gabinecie stomatologicznym oraz zasad aseptyki i antyseptyki.
C4	Poznanie zasad prowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie	
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:		
W1	HS_W19 - organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia	
W2	HS_W26 - zna zasady użytkowania sprzętu stomatologicznego oraz przepisy sanitarno-epidemiologiczne regulujące funkcjonowanie gabinetu dentystycznego	
W3	HS_W34 - zna zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego	
Umiejętności – Absolwent potrafi:		
U1	HS_U02 - przestrzega zasad pracy na cztery ręce i sześć rąk przy leżącym pacjencie; stosuje metody pracy na cztery ręce przy leżącym pacjencie; asystuje czynnie lekarzowi dentyście podczas zabiegów wykonywanych różnymi metodami; przygotowuje pacjenta do zabiegów ogólnostomatologicznych i specjalistycznych; rozróżnia zabiegi wykonywane w poszczególnych specjalnościach stomatologicznych; współpracuje z lekarzem dentystą w czasie wykonywania zabiegów specjalistycznych	
U2	HS_U03 - przygotowuje aparaturę i sprzęt do użytku zgodnie z procedurami; obsługuje aparaturę i sprzęt stomatologiczny zgodnie z instrukcjami obsługi i użytkowania pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; stosuje przepisy prawa dotyczące użytkowania i obsługi aparatury stomatologicznej; wykonuje pomiary i interpretuje uzyskane wyniki pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; wykonuje czynności związane z konserwacją sprzętu w gabinecie dentystycznym; utrzymuje aparaturę stomatologiczną i sprzęt w sprawności	
U3	HS_U35 - porządkuje dokumentację, archiwizuje dane i wyniki badań	
U4	HS_U40 - wykonuje czynności związane z konserwacją sprzętu zgodnie z procedurami; przestrzega zasad prowadzenia ewidencji zużycia leków i materiałów; sporządza zapotrzebowanie na materiały i leki na zlecenie lekarza dentysty oraz dokumentuje ich zużycie; identyfikuje instrumenty stosowane w gabinetach ogólnych i specjalistycznych; dobiera instrumentarium podstawowe i specjalistyczne w gabinecie dentystycznym pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; współpracuje z nadzorem sanitarnym	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:		
K1	HS_K12 - postępowania zgodnie z zasadami ergonomii i higieny pracy higienistki stomatologicznej	
5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się

Wykład W1-W10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyposażenie gabinetu stomatologicznego oraz podstawowe zasady obsługi sprzętu i urządzeń stomatologicznych. Unit dentystyczny. 2. Narzędzia i instrumenty do stomatologii zachowawczej odtwórczej i endodoncji. 3. Materiały do lakowania i lakierowania powierzchni zębów u osób dorosłych. 4. Wyposażenie i instrumentarium periodontologiczne. 5. Bezpieczeństwo i higiena pracy w gabinecie stomatologicznym. Regulaminy pracy. Urzędowe normy i regulacje pracy w gabinecie stomatologicznym. 	HS_W19, HS_W26, HS_W34, HS_U02, HS_U03, HS_U35, HS_U40, HS_K12
Seminarium S1-S20	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dezynfekcja i sterylizacja w gabinecie stomatologicznym. 2. Aseptyka i antyseptyka w gabinecie stomatologicznym, standardy zachowań. 3. Gabinet stomatologiczny jako ogniwo łańcucha epidemiologicznego. Przyczyny i kontrola zakażeń w gabinecie stomatologicznym. Zapobieganie zakażeniom krzyżowym. 4. Dokumentacja medyczna i archiwizacja danych oraz przepisy i regulacje prawne obowiązujące w zakresie prowadzenia dokumentacji stomatologicznej. 5. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, wykorzystanie badań dodatkowych w diagnostyce chorób jamy ustnej. 6. Podstawowe wskaźniki higieny jamy ustnej oraz stanu zdrowia zębów, dziąseł i przyzębia. 7. Współpraca członków zespołu stomatologicznego w różnych dziedzinach stomatologii. 8. Ergonomia pracy w gabinecie dentystycznym. Uwarunkowania pracy na 4 i 6 rąk. 9. Techniki izolacji i utrzymania suchości pola zabiegowego. Zasady pracy z koferdamem. 10. Kolokwium z tematów wykładów i seminariów. 	HS_W19, HS_W26, HS_W34, HS_U02, HS_U03, HS_U35, HS_U40, HS_K12

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Stomatologia zachowawcza. Zarys kliniczny. Red. Zbigniew Jańczuk. PZWL.
2. Periodontologia w zarysie. Red. Renata Górka.
3. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Zbigniew Jańczuk. PZWL.
4. Asystowanie w stomatologii. Red. Marek Bładowski. Urban&Partner.

Uzupełniająca

1. Zdrowie jamy ustnej. Edukacja i promocja. Ann Felton; red. pol. Urszula Kaczmarek.
2. Kwartalnik: Asystentka i Higienistka Stomatologiczna. Wydawnictwo: As Media.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W3, U1-U4, K1	Czynny udział w zajęciach. Pisemne kolokwium testowe.	Obecność i aktywność na zajęciach; wymóg zaliczenia: 60% prawidłowych odpowiedzi

8. INFORMACJE DODATKOWE
Koło Naukowe Promocji Zdrowia Jamy Ustnej; opiekun: dr hab. Małgorzata Nędzi-Góra; strona internetowa Zakładu: www.higienastomatologiczna.wum.edu.pl

ORGANIZACJA PRACY W GABINECIE STOMATOLOGICZNYM (Zakład Ortodoncji)

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Ortodoncji Uniwersyteckie Centrum Stomatologii CMWUM Ul. Stanisława Binińskiego 6 02-097 Warszawa Tel. (+48 22) 116 64 54; e-mail: ortodoncja@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Małgorzata Zadurska
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska sylwia.slotwinska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr n. med. Magdalena Marczyńska-Stolarek tel. 22 116 64 58
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Magdalena Marczyńska-Stolarek

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I Semestr 2		Liczba punktów ECTS	2
	FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
	wykład (W)	0	0	
	seminarium (S)	10	0,5	
	ćwiczenia (C)	10	0,5	
	e-learning (e-L)	0	0	
	zajęcia praktyczne (ZP)	0	0	
	praktyka zawodowa (PZ)	0	0	
Samodzielna praca studenta				
	Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przyswojenie zagadnień z zakresu organizacji pracy w gabinecie stomatologicznym
----	---

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W09 posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób, zwłaszcza o znaczeniu społecznym oraz zna krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji
W2	HS_W10 zna podstawy wzajemnych oddziaływań pomiędzy zębami, przyzębiem oraz pozostałymi elementami środowiska jamy ustnej i czynnikami zewnętrznymi w zdrowiu i chorobie
W3	HS_W12 zna wskaźniki niezbędne do oceny stanu zdrowia jamy ustnej oraz zna zasady przeprowadzania podstawowego wywiadu medycznego i wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w obrębie jamy ustnej
W4	HS_W14 zna metody rozpoznawania zagrożeń występujących w gabinecie dentystycznym, które mogą mieć wpływ na zdrowie człowieka
W5	HS_W19 organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia
W6	HS_W23 zna specyfikę promocji zdrowia jamy ustnej
W7	HS_W26 zna zasady użytkowania sprzętu stomatologicznego oraz przepisy sanitarno-epidemiologiczne regulujące funkcjonowanie gabinetu dentystycznego
W8	HS_W33 przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych; określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy; określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka
W9	HS_W34 zna zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego
W10	HS_W40 definiuje podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji i zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U01 potrafi posługiwać się sprzętem i aparaturą stosowanymi w zakresie właściwym dla programu kształcenia
U2	HS_U04 przestrzega zasad wykonywania zabiegów profilaktycznych pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; wykonuje zabiegi profilaktyczne pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty
U3	HS_U17 potrafi identyfikować problemy pacjenta, klienta oraz grupy społecznej i podjąć odpowiednie działanie diagnostyczne, profilaktyczne, pielęgnacyjne, terapeutyczne oraz edukacyjne w zakresie właściwym dla programu kształcenia
U4	HS_U20 przewiduje zachowania pacjentów gabinetu stomatologicznego w różnym wieku; przestrzega zasad przekazywania pacjentom zaleceń pozabiegowych i formułuje je na piśmie; przekazuje pacjentom zalecenia przedzabiegowe i pozabiegowe w formie ustnej i pisemnej; posługuje się urządzeniami do kontroli ciśnienia krwi i tętna; współpracuje z lekarzem dentystą w czasie udzielania pierwszej pomocy
U5	HS_U25 dokonuje diagnozy i wskazuje problemy o znaczeniu kluczowym dla zdrowia populacji w poszczególnych sferach społecznych
U6	HS_U26 formułuje własne wnioski w oparciu o wiedzę teoretyczną
U7	HS_U40 przestrzega zasad postępowania higienistki stomatologicznej w różnych przypadkach klinicznych pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; przestrzega zasad przygotowywania potrzebnych materiałów; rozróżnia

	materiały i przygotowuje je zgodnie z procedurami; rozróżnia leki stomatologiczne, określa ich zastosowanie oraz warunki przechowywania; przestrzega procedur konserwacji i obsługi sprzętu oraz aparatury stomatologicznej
--	---

Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K04 okazywania szacunku wobec pacjenta, klienta, grup społecznych oraz troski o ich dobro
K2	HS_K08 współpracy w zespole wielodyscyplinarnym , w celu zapewnienia ciągłości opieki nad pacjentem oraz bezpieczeństwa wszystkich uczestników zespołu
K3	HS_K12 postępowania zgodnie z zasadami ergonomii i higieny pracy higienistki stomatologicznej

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
S1-Seminarium	Ortodontyczna dokumentacja medyczna. Foto.	HS_W09, HS_W10, HS_W12, HS_W23, HS_W40, HS_U17, HS_U25, HS_U26
S2-Seminarium	Narzędzia i materiały stosowane podczas leczenia ortodontycznego.	HS_W14, HS_W19, HS_W23, HS_W26, HS_W34, HS_W33, HS_U01, HS_U04, HS_U17, HS_U20, HS_U40, HS_K04, HS_K08, HS_K12
S3-Seminarium	Przygotowanie gabinetu i instrumentarium w zależności od rodzaju zabiegu ortodontycznego.	HS_W19, HS_W26, HS_U01, HS_U04, HS_U40
S4-Seminarium	Rola higienistki w różnych zabiegach ortodontycznych.	HS_W19, HS_W26, HS_W34, HS_W33, HS_U01, HS_K12
S5-Seminarium	Rodzaje zabiegów wykonywanych przez higienistkę stomatologiczną u pacjenta objętego leczeniem ortodontycznym.	HS_W19, HS_W26, HS_U01, HS_K12
C1- Ćwiczenie	Badanie pacjenta.	HS_W09, HS_W10, HS_W12, HS_U17, HS_U20, HS_U25, HS_U26, HS_K04,
C2 – Ćwiczenie	Wstępne rozpoznawanie wad zgryzu.	HS_W09, HS_W10, HS_W12, HS_W23, HS_U20, HS_U25, HS_U26, HS_K04
C3 – Ćwiczenie	Przygotowanie stanowiska pracy.	HS_W14, HS_W19, HS_W23, HS_W26, HS_W34, HS_W33, HS_W40, HS_U01, HS_U04, HS_U17, HS_U20, HS_U40, HS_K08, HS_K12

6. LITERATURA

Obowiązkowa

19. Stomatologia wieku rozwojowego – red. M. Szpringer – Nodzak, M. Wochna – Sobańska Wyd. PZWL wyd. 2007
20. Zarys Ortodontji Współczesnej – red. I. Karłowska, Wyd. PZWL, wyd.2016
21. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych – red. A. Mielczarek, R. Kowalik, M. Najman, wyd. PZWL 2018
22. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych – red. Z. Jańczuk, wyd. PZWL wyd. 2009
23. Asystowanie w stomatologii – L.V. Barnett Wydaw. Urban&Partner, 2009

Uzupełniająca

13. Usuwanie złogów nazębnych, instrumentarium i procedury zabiegowe – W. Jańczuk, M. Pawelczyk – Madalińska, Wydawnictwo Kwintesencja
14. Czasopismo – Asysta dentystyczna
15. Czasopismo – Asystentka i higienistka stomatologiczna

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W09, HS_W10, HS_W12, HS_W14, HS_W19, HS_W23, HS_W26, HS_W34, HS_W33, HS_W40, HS_U01, HS_U04, HS_U17, HS_U20, HS_U25, HS_U26, HS_U40, HS_K04, HS_K08, HS_K12	kolokwium – forma pisemna	1. obecność na zajęciach 2. zaliczenie kolokwium
HS_W09, HS_W10, HS_W12, HS_W14, HS_W19, HS_W23, HS_W26, HS_W33, HS_W34, HS_W40, HS_U01, HS_U04, HS_U17, HS_U20, HS_U25, HS_U26, HS_U40, HS_K04, HS_K08, HS_K12	Raport z ćwiczeń	Obecność na zajęciach

1. **INFORMACJE DODATKOWE** (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Koło naukowe: dr n. med. Magdalena Marczyńska-Stolarek

**ORGANIZACJA PRACY W GABINECIE
STOMATOLOGICZNYM
(Zakład Stomatologii Dziecięcej)**

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Stomatologii Dziecięcej Ul. Binińskiego 6 02-097 Warszawa tel: 022 116 64 24 pedodoncja@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. n. med. Sylwia Słotwińska
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk andrzej.kolodziejczyk@wum.edu.pl tel: 22 116 64 24
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk dr hab. n. med. Anna Turska-Szybka dr n. med. Halszka Boguszewska-Gutenbaum dr n. med. Iwona Sobiech dr n. med. Angelika Kobylińska dr n. med. Emil Korporowicz dr n. med. Paula Piekoszewska-Ziętek lek. stom. Piotr Sobiech lek. dent. Michał Geferer lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk lek. dent. Maja Lipiec lek. dent. Karolina Spodzieja lek. dent. Anna Pantelewicz lek. dent. Gabriela Grochowska lek. dent. Wiktoria Schabowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	1/2	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		0	
seminarium (S)		0	
ćwiczenia (C)		10	0,3
e-learning (e-L)		10	0,3
zajęcia praktyczne (ZP)		0	
praktyka zawodowa (PZ)		0	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		40	1,4

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z urządzeniami w gabinecie stomatologicznym.
C2	Zapoznanie studentów z organizacją pracy zespołu zajmującego się opieką stomatologiczną pacjentów w wieku rozwojowym.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W26- zasady użytkowania sprzętu stomatologicznego oraz przepisy sanitarno-epidemiologiczne regulujące funkcjonowanie gabinetu dentystycznego
W2	HS_W27- zjawiska fizyczne zachodzące przy łączeniu różnych materiałów stomatologicznych
W3	HS_W28- rodzaje, skład, właściwości i sposób postępowania z materiałami podstawowymi i pomocniczymi
W4	HS_W29- mechanizmy oddziaływania materiałów dentystycznych z tkankami żywymi
W5	HS_W34- zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U01- posługiwać się sprzętem i aparaturą stosowanymi w zakresie właściwym dla programu kształcenia
U2	HS_U02- przestrzegać zasad pracy na cztery ręce i sześć rąk przy leżącym pacjencie; stosuje metody pracy na cztery ręce przy leżącym pacjencie; asystuje czynnie lekarzowi dentyście podczas zabiegów wykonywanych różnymi metodami; przygotowuje pacjenta do zabiegów ogólnostomatologicznych i specjalistycznych; rozróżnia zabiegi wykonywane w poszczególnych specjalnościach stomatologicznych; współpracuje z lekarzem dentystą w czasie wykonywania zabiegów specjalistycznych
U3	HS_U03- przestrzegać zasad postępowania higienistki stomatologicznej w różnych przypadkach klinicznych pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; przestrzega zasad przygotowywania potrzebnych materiałów; rozróżnia materiały i przygotowuje je zgodnie z procedurami; rozróżnia leki stomatologiczne, określa ich zastosowanie oraz warunki przechowywania; przestrzega procedur konserwacji i obsługi sprzętu oraz aparatury stomatologicznej
U4	HS_U39- przestrzegać zasad postępowania higienistki stomatologicznej w różnych przypadkach klinicznych pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; przestrzega zasad przygotowywania potrzebnych materiałów; rozróżnia materiały i przygotowuje je zgodnie z procedurami; rozróżnia leki stomatologiczne, określa ich zastosowanie oraz warunki przechowywania; przestrzega procedur konserwacji i obsługi sprzętu oraz aparatury stomatologicznej
U5	HS_U40- wykonywać czynności związane z konserwacją sprzętu zgodnie z procedurami; przestrzega zasad prowadzenia ewidencji zużycia leków i materiałów; sporządza zapotrzebowanie na materiały i leki na zlecenie lekarza dentysty oraz dokumentuje ich zużycie; identyfikuje instrumenty stosowane w gabinetach ogólnych i specjalistycznych; dobiera instrumentarium podstawowe i specjalistyczne w gabinecie dentystycznym pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty; współpracuje z nadzorem sanitarnym

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K12- postępowania zgodnie z zasadami ergonomii i higieny pracy higienistki stomatologicznej
----	--

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
S1- Seminarium	Urządzenie i wyposażenie gabinetu stomatologicznego dla pacjentów w wieku rozwojowym.	HS_W26, HS_U01, HS_U03, HS_U40
S2- Seminarium	Rodzaje profilaktyki przeciwpróchnicowej w wieku rozwojowym.	HS_W28, HS_W29, HS_U39
S3- Seminarium	Współpraca higienistki z lekarzem stomatologiem dziecięcym w zakresie adaptacji pacjenta w gabinecie stomatologicznym.	HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U39, HS_U40, HS_K12
S4- Seminarium	Materiały stosowane w profilaktyce chorób uzębienia u pacjentów w wieku rozwojowym.	HS_W27, HS_W28, HS_W29
S5- Seminarium	Materiały stosowane w leczeniu uzębienia pacjentów w wieku rozwojowym.	HS_W27, HS_W28, HS_W29
C1-Ćwiczenie	Współczesne wymagania przy organizacji i urządzaniu gabinetów stomatologicznych dla pacjentów w wieku rozwojowym.	HS_W26, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U39, HS_U40, HS_K12
C2-Ćwiczenie	Podstawowe urządzenia w gabinecie stomatologii dziecięcej (sprzęt i aparatura).	HS_U01, HS_U03, HS_U39, HS_U40
C3-Ćwiczenie	Zasady aseptyki i sterylizacji w gabinecie stomatologii dziecięcej.	HS_U03, HS_U39
C4-Ćwiczenie	Zasady współpracy w zespole opiekującym się pacjentem w wieku rozwojowym w gabinecie stomatologicznym.	HS_W26, HS_W27, HS_W28, HS_W29, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U39, HS_U40, HS_K12
C5-Ćwiczenie	Przygotowywanie stanowiska pracy w gabinecie stomatologii dziecięcej, czynne asystowanie podczas procedur z zakresu stomatologii dziecięcej oraz przygotowywanie materiałów ex tempore.	HS_W26, HS_W27, HS_W28, HS_W29, HS_W34, HS_U01, HS_U02, HS_U03, HS_U39, HS_U40, HS_K12

6. LITERATURA
Obowiązkowa
<p>24. Współczesna stomatologia wieku rozwojowego pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk, Joanny Szczepańskiej, Urszuli Kaczmarek, Med Tour Press International, wyd. 1, 2017.</p> <p>25. Wprowadzenie do stomatologii dziecięcej pod redakcją Doroty Olczak-Kowalczyk i Leopolda Wagnera, Warszawa 2012.</p> <p>26. Zapobieganie i leczenie choroby próchnicowej u dzieci pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk i Leopolda Wagnera, wyd. Borgis, Warszawa 2013.</p>
Uzupełniająca
<p>1. Aktualne publikacje w polskim i zagranicznym piśmiennictwie specjalistycznym. (m.in. Asysta dentystryczna, Asystentka i higienistka stomatologiczna).</p>

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W5, U1-U5, K1	<p><u>Seminaria</u> składają się z 3 części.</p> <p>I: Samodzielna nauka w oparciu o materiały dydaktyczne umieszczone na platformie e-learningowej.</p> <p>II: Test jednokrotnego wyboru z treści zawartych w materiałach dydaktycznych.</p> <p>III: Zajęcia online z danej tematyki w czasie rzeczywistym z osobą prowadzącą zajęcia.</p> <p><u>Ćwiczenia</u> odbywają się w Zakładzie Stomatologii Dziecięcej UCS, obowiązkowy fartuch i obuwie medyczne.</p>	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział na wszystkich seminariach i ćwiczeniach oraz zaliczenie wszystkich testów cząstkowych (uzyskanie $\geq 60\%$ poprawnych odpowiedzi w teście jednokrotnego wyboru-zaliczenie bez oceny).</p> <p>W razie <u>nieobecności usprawiedliwionej</u> lub niezaliczenia testu cząstkowego student jest zobowiązany do odrobienia zajęć i/lub zaliczenia testu cząstkowego z danego tematu w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.</p>

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Zakładzie Stomatologii Dziecięcej jest dr hab. n.med. Anna Turska-Szybka.

PODSTAWY CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii z Centrum Diagnostyki i Leczenia Żylnej Choroby Zakrzepowo- Zatorowej, 02-005 Warszawa, ul. Lindleya 4, Tel: 22 5021144, e-mail:kchwk@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. med. Piotr Pruszczyk
Koordinator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Dr n. med. Anna Lipińska; anna.lipinska@wum.edu.pl , tel: 22 5021144 Dr hab. med. Piotr Bienias; piotr.benias@wum.edu.pl tel: 22 5021144
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr n. med. Anna Lipińska; anna.lipinska@wum.edu.pl tel: 22 5021144
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. med. Piotr Pruszczyk Prof. dr hab. med. Michał Ciużyński Dr hab. med. Marek Roik Dr hab. med. Piotr Bienias Dr hab. med. Katarzyna Kurnicka Dr n. med. Krzysztof Jankowski Dr n. med. Anna Lipińska Dr n.med. Olga Dzikowska – Diduch Dr n. med. Dominika Dąbrowska Dr n.med. Agnieszka Wójcik Dr n.med. Magdalena Gałęcka –Nowak Lek. med. Michał Machowski Lek. med. Andrzej Łabyk

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 1	Liczba punktów ECTS	2,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		20	0,6
seminarium (S)		10	0,4
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		30	1,0

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Uzyskanie przez studenta higieny stomatologicznej podstawowej wiedzy dotyczącej rozpoznawania, leczenia i diagnostyki najczęściej występujących chorób z zakresu chorób wewnętrznych.
C2	Znajomość w podstawowym zakresie profilaktyki chorób układu sercowo-naczyniowego.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W03, zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych , w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W2	HS_W09, posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób , zwłaszcza o znaczeniu społecznym
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U17, potrafi identyfikować problemy pacjenta i podjąć odpowiednie działania diagnostyczne , profilaktyczne, terapeutyczne oraz edukacyjne w zakresie właściwym dla programu kształcenia
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do	
K1	HS_K21, samodzielnego sformułowania opinii na temat stanu zdrowia pacjenta

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-20 W1-Wykład	Miażdżyca i jej powikłania.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W2-Wykład	Choroba niedokrwienna serca. Zawał serca.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W3-Wykład	Zaburzenia świadomości i śpiączka.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W4-Wykład	Choroby układu moczowego.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W5-Wykład	Choroby układu oddechowego.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W6-Wykład	Najczęstsze zaburzenia endokrynologiczne.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W7-Wykład	Najczęstsze przyczyny bólów brzucha.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W8-Wykład	Niewydolność serca, zasady postępowania.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W9-Wykład	Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
W10-Wykład	Nadciśnienie tętnicze.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21

S1-10 S1-Seminarium	Rak płuc, objawy, diagnostyka, zapobieganie.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
S2-seminarium	Niedokrwistości, etiologia, objawy, diagnostyka.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
S3-Seminarium	Żółtaczkę, etiologia, objawy, diagnostyka, zapobieganie.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
S4-seminarium	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, objawy, diagnostyka, profilaktyka.	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21
S5-Seminarium	Interpretacja podstawowych wyników badań laboratoryjnych	HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21

6. LITERATURA

Obowiązkowa

27. Szczeklik A: Choroby wewnętrzne, Medycyna Praktyczna

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W03, HS_W09, H_U17,HS_K21	W czasie zajęć asystenci kontrolują znajomość obowiązującego materiału ze wskazanych podręczników. W ostatnim dniu zajęć kolokwium ustne u asystenta.	Opanowanie wiedzy z zakresu patofizjologii i profilaktyki omawianych jednostek chorobowych w stopniu podstawowym. Zaliczenie kolokwium ustnego u prowadzącego asystenta.

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Przy klinice działa SKN – Opiekun Koła: dr hab. med. Piotr Bienias

PODSTAWY PIELĘGNIARSTWA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Podstaw Pielęgniarstwa ul. E. Ciołka 27 01-445 Warszawa Tel. 22 836 09 71 zpp@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Andrzej Krupienicz
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	mgr Iwona Kluczek 22 836 09 71 iwona.kluczek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	mgr Iwona Kluczek 22 836 09 71 iwona.kluczek@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Iwona Kluczek

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 2	Liczba punktów ECTS	3,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	10	0,5	
seminarium (S)	10	0,5	
ćwiczenia (C)	10	0,5	
e-learning (e-L)	-	-	
zajęcia praktyczne (ZP)	-	-	
praktyka zawodowa (PZ)	-	-	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		30	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Poznanie teoretycznych podstaw pielęgnowania , zasad planowania i realizacji opieki nad pacjentem w zaburzeniach funkcjonowania poszczególnych układów.
C2	Poznanie zasad i struktury wykonywania poszczególnych zabiegów.

C3	Zdobycie umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgniarских i ukształtowanie właściwej postawy studenta wobec podopiecznego.
C4	Zdobycie umiejętności związanych z wykonywaniem zabiegów aseptycznych

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W03 zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W2	HS_W09 posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób, zwłaszcza o znaczeniu społecznym oraz zna krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji
W3	HS_W11 zna metody rozpoznawania sytuacji zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka ze szczególnym uwzględnieniem problemów kardiologicznych
W4	HS_W15 zna podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji społecznej i prezentuje główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski w tym społeczeństw lokalnych
W5	HS_W16 zna i rozumie teoretyczne podstawy działań interwencyjnych wobec jednostek oraz grup społecznych, a także zasady promocji zdrowia i zdrowego trybu życia
W6	HS_W19 organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska; udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia
W7	HS_W20 zna metody przywracania, podtrzymywania i stabilizacji podstawowych funkcji życiowych, w tym czynności układu oddechowego i krążenia
W8	HS_W21 zna metody zaopatrywania medycznego i stabilizacji różnych obszarów ciała uszkodzonych w wyniku działania czynników zewnętrznych
W9	HS_W40 definiuje podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji i zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U06 potrafi komunikować się z jednostką oraz grupą społeczną w zakresie związanym programem kształcenia
U2	HS_U17 potrafi identyfikować problemy pacjenta, klienta oraz grupy społecznej i podjąć odpowiednie działanie diagnostyczne, profilaktyczne, pielęgnacyjne, terapeutyczne oraz edukacyjne w zakresie właściwym dla programu kształcenia
U3	HS_U18 wykorzystuje mierniki stanu zdrowia w analizie stanu zdrowia populacji i definiowaniu problemów zdrowotnych populacji

U4	HS_U28 dokonuje oceny parametrów podstawowych funkcji życiowych; udziela, zgodnie z kompetencjami zawodowymi, pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia; rozróżnia sposoby postępowania w razie bezpośredniego kontaktu z materiałem biologicznie skażonym; przestrzega zasad bezpieczeństwa związanych z materiałami biologicznie skażonymi; przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki; komunikuje się z pacjentem, jego rodziną i grupą społeczną
U5	HS_U42 przeprowadza analizę wybranych uwarunkowań problemów zdrowotnych i społecznych

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K03 rozpoznawania problemów, które są poza zakresem jego kompetencji i wiedzy do kogo zwrócić się o pomoc, z uwzględnieniem umiejętności współpracy w zespole interdyscyplinarnym
K2	HS_K04 okazywania szacunku wobec pacjenta, klienta, grup społecznych oraz troski o ich dobro
K3	HS_K05 okazywania właściwej postawy etyczno-altruistycznej wobec pacjentów oraz należytego szacunku przełożonym i podwładnym, zgodnie z normami moralnymi, etycznymi i zawodowymi
K4	HS_K08 współpracy w zespole wielodyscyplinarnym, w celu zapewnienia ciągłości opieki nad pacjentem oraz bezpieczeństwa wszystkich uczestników zespołu
K5	HS-K09 stosowania metod prawidłowej komunikacji w relacjach z pacjentami i współpracownikami

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1	Potrzeby człowieka zdrowego i chorego, i ich zaspokajanie	HS_W03; HS_W09; HS_W16; HS_W40
Wykład 2	Komunikacja z pacjentem, relacja terapeutyczna pielęgniarka – pacjent.	HS_W15; HS_U06
Wykład 3	Wprowadzenie do aseptyki i antyseptyki	HS_W19; HS_U 28
Wykład 4	Współpraca zespołu interdyscyplinarnego w zakresie leczenia pacjentów	HS_W40; HS_U06 ; HS_U17
Wykład 5	Sposoby gromadzenia danych o podopiecznym	HS_W40 ; HS_U18
Seminarium 1	Drogi podawania leków	HS_W 09
Seminarium 2	Charakterystyka parametrów życiowych podstawowych	HS_W09
Seminarium 3	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	HS_W09; HS-W 11; HS_W 20; HS_W21
Seminarium 4,5	Ocena stanu zdrowia pacjenta	HS_W03; HS_W 09 HS_W 40
Ćwiczenie 1	Wprowadzenie do podstaw pielęgniarstwa	HS_U 06 ; HS_U28

Ćwiczenie 2	Bandażowanie różnych części ciała	HS_U06 HS-W 21; HS_U28
Ćwiczenie 3	Działania w zakresie wykonywania pomiarów podstawowych parametrów życiowych	HS_U 06 ; HS_U17; HS_U28
Ćwiczenie 4	Charakterystyka wykonywania zabiegów aseptycznych	HS_U 06 ; HS_U28
Ćwiczenie 5	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne	HS_U 06; HS_U11; HS-W20; HS_U42

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Ciechaniewicz W.(red): Pielęgniarstwo ćwiczenia. PZWL, Warszawa 2014
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K.: Podstawy pielęgniarstwa. Podręcznik dla studentów i absolwentów kierunków pielęgniarstwo i położnictwo, T. I. Założenia teoretyczne, T. II. Wybrane działania pielęgniarские. PZWL, Warszawa 2015
3. Krupienicz A. (red) Podstawy pielęgniarstwa- repetytorium przedegzaminacyjne, Edra Urban & Partner , Wrocław 2018

Uzupełniająca

16. Abramczyk A., Ciechaniewicz W., Cisek M., Podstawy pielęgniarstwa t.1 , PZWL, Warszawa 2013
17. Ciechaniewicz W., Dobrowolska B., Podstawy pielęgniarstwa t.2 Wybrane działania pielęgniarские, PZWL , Warszawa 2015
18. Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś E., „Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylny” , PZWL, Warszawa 2014
19. Chrzęszczewska A., „Bandażowanie”, PZWL, Warszawa 1996 (brak wznowień)
20. Ciuruś M., Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia” , Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 200

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W03; HS_W09 HS_W15; HS_W16 HS_W19; HS_W40 HS_U06; HS_U17 HS_U 18; HS_U28	Esej na wybrany temat: 1. Potrzeby człowieka zdrowego wyznacznikiem opieki medycznej. 2. Rola poprawnej komunikacji w relacji pacjent – personel medyczny.	Złożenie pracy pisemnej po zakończeniu serii wykładów
HS_W03; HS_W 09; HS_W11; HS_W20; HS_W 21; HS_W 40	T Test jednokrotnego wyboru składający się z 30 pytań lub typu „prawda –fałsz”	65% poprawnych odpowiedzi na zadania testowe

<p>HS_U06; HS_U11; HS_U17; HS_U28; HS_U42; HS_W 20; HS_W21</p>	<p>Bieżąca i bezpośrednia ocena studenta wykonującego ćwiczenie</p>	<p>Arkusze oceny poszczególnych procedur pielęgniarskich obejmujący następujące kryteria: 1. Sprawdzenie zlecenia lekarskiego 2. Poinformowanie chorego o zabiegu (cel, istota, przebieg) i uzyskanie zgody pacjenta 3. Higieniczne mycie rąk (przed i po zabiegu) 4. Przygotowanie zestawu (kompletność, samodzielność) 5. Przygotowanie pacjenta do zabiegu 6. Wykonanie zabiegu. 7. Stopień samodzielności przy wykonywaniu zabiegu. Za poszczególne elementy oceny student może otrzymać od 0-2 pkt. Zabieg zostaje zaliczony jeśli student za jego wykonanie otrzyma 10 i więcej punktów samodzielność)</p>
--	--	---

8. Informacje dodatkowe

Wymagania wstępne dla przedmiotu:

1. podstawy ogólnej wiedzy medycznej
2. podstawy wiedzy z anatomii
3. podstawy wiedzy z psychologii
4. ogólna wiedza z zakresu komunikacji interpersonalnej
5. umiejętność współdziałania w grupie

Egzamin końcowy - test 50 pytań – kryteria oceny:

- 2,0 ndst - ↓ 65% poprawnych odpowiedzi zadań testowych
 3,0 dst – 65-70% poprawnych odpowiedzi zadań testowych
 3,5 ddb – 75-84% poprawnych odpowiedzi zadań testowych
 4,0 db- 85-94% poprawnych odpowiedzi zadań testowych
 4,5 pdb – 95-99% poprawnych odpowiedzi zadań testowych
 5,0 bdb- 100 % poprawnych odpowiedzi zadań testowych

Przy Zakładzie Podstaw Pielęgniarstwa istnieje Studenckie Koło Naukowe prowadzone przez mgr Marzenę Jaciubek.

Na ćwiczeniach w pracowni umiejętności obowiązuje strój i obuwie medyczne.

Podstawy zdrowia publicznego

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	praktyczny
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Zdrowia Publicznego, ul. Jana Nielubowicza 5, Blok F (dawna ul. Banacha 1a), 02-097 Warszawa

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Mariusz Gujski
Koordinator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. o zdr. Tomasz Tatara, Tel.: (0-22) 599 21 80
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)	dr n. o zdr. Tomasz Tatara, Tel.: (0-22) 599 21 80
Prowadzący zajęcia	dr n. o zdr. Tomasz Tatara

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok I semestr	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10	0,6
seminarium (S)		10	1,0
ćwiczenia (C)		-	-
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-
praktyka zawodowa (PZ)		-	-
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,4

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabywanie wiedzy z zakresu zdrowia publicznego
C2	Nabywanie wiedzy z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce
C3	Nabywanie wiedzy z zakresu organizacji i funkcjonowania oraz roli podmiotów wykonujących świadczenia medyczne, w tym prowadzenia stomatologicznej edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w różnych środowiskach.
C4	Nabywanie umiejętności planowania organizacyjno-finansowego.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
HS_W36	Definiuje podstawy prawne i finansowe udzielania świadczeń zdrowotnych i realizowania programów zdrowotnych oraz opisuje funkcje głównych form organizacyjnych usług zdrowotnych i zna elementy systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych; zna podstawy zasad zamówień publicznych
HS_W37	prezentuje założenia i kierunki reformy systemu ochrony zdrowia w Polsce z uwzględnieniem aspektów prawnych i finansowych opisuje aspekty organizacyjne i prawne funkcjonowania polskiego systemu opieki zdrowotnej
HS_W40	definiuje podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji i zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
HS_U38	identyfikuje czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa
HS_U46	rozdziela typy umów na świadczenie usług zdrowotnych pomiędzy płatnikami a świadczeniodawcami
Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:	
HS_K07	inicjuje tworzenie i wdrażanie lokalnych projektów i działań w obszarze ochrony zdrowia publicznego
HS_K19	upowszechniania wiedzy o celach i zadaniach zdrowia publicznego

5. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład 1-4	W1. Zdrowie publiczne – informacje podstawowe. T1. Geneza definicji zdrowia publicznego. T2. Podstawowe funkcje i zadania zdrowia publicznego. T3. Działania zdrowia publicznego na rzecz ochrony zdrowia całej populacji oraz indywidualnych osób. W2. Promocja i ochrona zdrowia. T4. Podstawowe pojęcia i definicje związane ze promocją i ochroną zdrowia. T5. Podstawowe pojęcia i definicje związane ze zdrowiem ludności. T6. Przykłady stomatologicznej edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w różnych środowiskach. W3. System ochrony zdrowia – podstawowe informacje. T7. Definicja systemu ochrony zdrowia. T8. Funkcje systemu ochrony zdrowia. T9. Zakres działań systemu ochrony zdrowia. W4. System ochrony zdrowia w Polsce – podstawowe informacje. T10. Rola, funkcje i zadania systemu ochrony zdrowia. T11. Struktura zasobów systemu ochrony zdrowia – zasoby materialne i zasoby ludzkie.	HS_W36, HS_W37, HS_W40, HS_U38, HS_U46, HS_K07, HS_K19
S1-Seminarium 1-6	S1. System ochrony zdrowia w Polsce – struktura organizacyjna, funkcje i zadania poszczególnych podmiotów leczniczych. T12. Funkcje, zadania i struktura podstawowej opieki zdrowotnej i opieki środowiskowej. T13. Funkcje, zadania i struktura podstawowej ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. T14. Funkcje, zadania i struktura opieki szpitalnej na poszczególnych szczeblach – szpital ogólny, szpital specjalistyczny, szpital wysokospecjalistyczny/klinika. T15. Funkcje, zadania i struktura pomocy doraźnej i medycyny ratunkowej. T16. Funkcje, zadania i struktura opieki stomatologicznej. S2. Ocena technologii medycznych (HTA) w świetle przepisów ustawy o refundacji (...) oraz ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach (...). T17. Definicja pojęcia HTA. T18. Zakres oceny świadczeń zdrowotnych, w tym stomatologicznych i protetycznych: analiza kliniczna, analiza ekonomiczna, analiza wpływu na budżet.	HS_W36, HS_W37, HS_W40, HS_U38, HS_U46, HS_K07, HS_K19

	<p>S3. Wykorzystanie zasobów opieki zdrowotnej. T19. wskaźniki oceny procesów zachodzących w systemie.</p> <p>S4. Sprawozdanie z działalności systemu. T20. System statystyki medycznej.</p> <p>S5. Metodologia oceny efektywności systemu opieki zdrowotnej. T21. WHO, Bank Światowy, OECD. T22. Mierniki oceny zdrowia populacji i dostępność świadczeń medycznych w ujęciu Euro Health Consumer Index (EHCI).</p> <p>S6. Wskaźniki wykorzystania zasobów systemowych. T23. Korzystanie z porad ambulatoryjnych.</p> <p>T24. hospitalizacje, średnia długość pobytu, kolejki oczekujących.</p>	
--	--	--

6. LITERATURA

Obowiązkowa

3. Sygit M. Zdrowie Publiczne. Wydaw. Wolter Kluwer Business, Warszawa, 2010.
4. Tataro T, Słoniewski R, Dera P. Systemy Opieki Zdrowotnej. Skrypt dla studentów. Oficyna Wydawnicza WUM, Warszawa 2010.
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.
7. Ustawa z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.
8. Wytyczne oceny technologii medycznych (HTA, ang. health technology assessment). Wersja 3.0, Warszawa, sierpień 2016.

Uzupełniająca

1. Leowski J. Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. Wydaw. CeDeWu, Warszawa 2010.
2. Włodarczyk CW. Wprowadzenie do Polityki Zdrowotnej Wolter Kluwer Business, Warszawa 2010.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W36, HS_W37, HS_W40	Prezentacje multimedialne – praca w grupach kilku osobowych	Zgodność prezentacji z zadaniem tematem, zawartość merytoryczna, sposób wygłaszania oraz umiejętność dyskusji.
HS_U38, HS_U46, HS_K07, HS_K19	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Pozytywna ocena każdego wykonanego zadania.

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Zaliczenie przedmiotu: egzamin z oceną, zdobycie 60% punktów z egzaminu końcowego, $\geq 80\%$ obecności na zajęciach.
Opiekunem dydaktycznym przedmiotu jest dr Tomasz Tataro, ttataro@wum.edu.pl
Student może mieć 1 nieobecność pod warunkiem zaliczenia wszystkich zaplanowanych zadań w kolejnym tygodniu zajęć, może się także zgłosić do prowadzącego zajęcia w godzinach jego dyżuru.
Strona internetowa Zakładu: <https://zsp.wum.edu.pl/>

PROMOCJA ZDROWIA I EDUKACJA ZDROWOTNA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	ZALICZENIE
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Higieny Stomatologicznej WUM ul. Stanisława Binińskiego 6 UCS 02-097 Warszawa tel.: 48(22) 116 64 64

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Prof. dr hab. Sylwia Słotwińska sylwia.slotwinska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Zespół Zakładu Higieny Stomatologicznej

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 2	Liczba punktów ECTS	7,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		45 (e-L)	3,0
seminarium (S)		35	2,0
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		50	2,0

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Poznanie wiadomości i nabycie umiejętności w zakresie prowadzenia edukacji i polityki prozdrowotnej.
C2	Poznanie celów i kierunków działania w zakresie promocji zdrowia w różnych środowiskach.
C3	Zdobycie wiedzy na temat historii i rozwoju promocji zdrowia w Polsce.
C4	Poznanie wiadomości z zakresu profilaktyki i prowadzenia stomatologicznej edukacji prozdrowotnej oraz promocji zdrowia w różnych środowiskach, w tym udzielania profesjonalnych porad i instruktażu w zakresie prawidłowego

żywienia, higieny i innych zachowań związanych z promocją zdrowia jamy ustnej. Nabycie umiejętności i kompetencji pracy w zespole interdyscyplinarnym i poznanie zasad komunikacji z pacjentem.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W09 - posiada ogólną wiedzę na temat etiopatogenezy, diagnostyki i metod leczenia wybranych chorób, zwłaszcza o znaczeniu społecznym oraz zna krajowe i europejskie źródła informacji i systemy monitorowania stanu zdrowia populacji
W2	HS_W13 - zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane pojęcia i mechanizmy psychospołeczne związane ze zdrowiem i jego ochroną, w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W3	HS_W16 - zna i rozumie teoretyczne podstawy działań interwencyjnych wobec jednostek oraz grup społecznych, a także zasady promocji zdrowia i zdrowego trybu życia

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U06 - potrafi komunikować się z jednostką oraz grupą społeczną w zakresie związanym z programem kształcenia
U2	HS_U07 - posiada umiejętności współpracy z mediami, lokalną społecznością i organizacjami pozarządowymi we wdrażaniu działań prozdrowotnych
U3	HS_U37 - potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce
U4	HS_U38 - identyfikuje czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K02 - kompetencja krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
K2	HS_K06 - kompetencja przyjmowania odpowiedzialności za problemy środowiska lokalnego; przejawia szacunek wobec pacjenta/klienta i zrozumienie jego trudności; wykazuje tolerancję i otwartość wobec odmiennych poglądów i postaw, ukształtowanych przez różne czynniki społeczno-kulturowe
K3	HS_K19 - kompetencja upowszechniania wiedzy o celach i zadaniach zdrowia publicznego
K4	HS_K21 - kompetencja samodzielnego sformułowania opinii na temat stanu zdrowia i kondycji psychofizycznej pacjenta

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
-------------	-------------------	--------------------

<p>Wykład W1-W45</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe założenia promocji zdrowia. 2. Główne cele promocji zdrowia. 3. Historia promocji zdrowia. 4. Rozwój promocji zdrowia w Polsce. 5. Psychologiczne aspekty promocji zdrowia. 6. Socjologiczne aspekty promocji zdrowia. 7. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia. 8. Edukacja zdrowotna. 9. Profilaktyka a promocja zdrowia. 10. Polityka zdrowotna. 11. Znaczenie marketingu społecznego w promocji zdrowia. 12. Podstawowe zasady konstruowania programów zdrowotnych. 13. Idea promocji zdrowia w społecznościach lokalnych. 14. Opieka nad osobami niepełnosprawnymi i starszymi. 15. Szkoły promujące zdrowie. 16. Wybrane aspekty poradnictwa zdrowotnego. 17. Co to znaczy zdrowe miejsce pracy? 18. Komunikacja interpersonalna a promowanie zachowań prozdrowotnych. 19. Etyczne i moralne aspekty w realizacji celów i zadań promocji zdrowia. 20. Etyka zawodu higienistki stomatologicznej. 	<p>HS_W09, HS_W13, HS_W16, HS_U06, HS_U07, HS_U37, HS_U38, HS_K02, HS_K06, HS_K19, HS_K21</p>
<p>Seminarium S1-S35</p>	<p>Tematyka zajęć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola zespołu stomatologicznego w edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jamy ustnej. 2. Zasady komunikacji interpersonalnej podczas wizyty pacjenta w gabinecie stomatologicznym. 3. Standard rozmowy motywacyjnej w praktyce stomatologicznej. 4. Profesjonalna kontrola płytki nazębnej w profilaktyce zapalenia dziąseł i próchnicy zębów. 5. Prawidłowy instruktaż higieny jamy ustnej. 6. Domowa higiena jamy ustnej. 7. Zasady postępowania w pracy z pacjentem nosicielem wirusa HIV, wirusowego zapalenia wątroby B i C oraz wirusa opryszczki. 8. Standard postępowania w pracy z pacjentem nosicielem wirusa SARS-CoV-2. 9. Stany nagłe zagrażające życiu podczas pracy higienistki stomatologicznej. 10. Zasady zdrowego trybu życia. 11. Znaczenie zdrowotne zbilansowanej diety i prawidłowego procesu odżywiania. 12. Żywność funkcjonalna. 13. Probiotyki, prebiotyki i synbiotyki w praktyce stomatologicznej. 14. Opieka stomatologiczna nad osobami niepełnosprawnymi. 15. Opieka stomatologiczna nad osobami chorymi przewlekle. 16. Etiopatogeneza, diagnostyka i leczenie zakażeń ogniskowych. 17. Fakty i mity czyli wszystko o amalgamatach. 18. Wykorzystanie dokumentacji radiologicznej w pracy klinicznej. 	<p>HS_W09, HS_W13, HS_W16, HS_U06, HS_U07, HS_U37, HS_U38, HS_K02, HS_K06, HS_K19, HS_K21</p>

6. LITERATURA
Obowiązkowa
1. Promocja zdrowia. Anna Andruszkiewicz, Mariola Banaszekiewicz. CZELEJ. 2. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Zbigniew Jańczuk. PZWL. 3. Zdrowie jamy ustnej. Edukacja i promocja. Ann Felton; red. pol. Urszula Kaczmarek.
Uzupełniająca
Kwartalnik: Asystentka i Higienistka Stomatologiczna. Wydawnictwo: As Media.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W09, HS_W13, HS_W16, HS_U06, HS_U07, HS_U37, HS_U38, HS_K02, HS_K06, HS_K19, HS_K21	Obecność na seminariach i zapoznanie się z treścią wykładów. Pisemne kolokwium testowe z wykładów i seminariów.	Wymóg zaliczenia: 60% prawidłowych odpowiedzi

8. INFORMACJE DODATKOWE		
Koło Naukowe Promocji Zdrowia Jamy Ustnej; opiekun: dr hab. Małgorzata Nędzi-Góra; strona internetowa Zakładu: www.higienastomatologiczna.wum.edu.pl		

PROPEDEUTYKA LARYNGOLOGII

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	ZALICZENIE
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Klinika Otorynolaryngologii, Szpital Czerniakowski ul. Stępińska 19/25; 00-739 Warszawa tel. 22 318 62 70

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. A. Krzeski
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Prof. dr hab. A. Krzeski antoni.krzeski@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr n. med. Piotr Wójtowicz piotr.wojtowicz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Zespół Kliniki Otorynolaryngologii

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1 Semestr 2	Liczba punktów ECTS	3,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	7	0,4	
seminarium (S)	10	0,6	
ćwiczenia (C)	13	0,7	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		24	1,3

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przeprowadzanie podstawowego wywiadu medycznego oraz kierunkowego w zakresie otorynolaryngologii
C2	Wykonywanie podstawowego badania otorynologicznego
C3	Znajomość badań diagnostycznych w otorynolaryngologii
C4	Prowadzenie dokumentacji medycznej

C5	Diagnostyka różnicowa podstawowych schorzeń otorynolaryngologicznych
C6	Obserwacja podstawowych zabiegów laryngologicznych

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	HS_W02 posiada niezbędną wiedzę ogólną i kierunkową w zakresie podstawowych nauk medycznych i stomatologicznych
W2	HS_W03 zna i rozumie budowę i funkcje organizmu człowieka a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych, w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W3	HS_W04 opisuje procesy biologiczne zachodzące w organizmie człowieka, a także budowę i czynności poszczególnych układów i narządów w zdrowym i chorym organizmie
W4	HS_W05 zna elementy anatomii prawidłowej człowieka, układy narządów oraz zna szczegółową anatomię głowy i szyi
W5	HS_W12 zna wskaźniki niezbędne do oceny stanu zdrowia jamy ustnej oraz zna zasady przeprowadzania podstawowego wywiadu medycznego i wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w obrębie jamy ustnej

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U05 rozpoznaje techniki diagnozowania żywotności miazgi zębów; diagnozuje na zlecenie lekarza dentysty zęby na żywotność różnymi metodami; rozpoznaje aparaty do diagnostyki jamy ustnej i stosuje odpowiednią procedurę badawczą; diagnozuje stan jamy ustnej pacjenta pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty
U2	HS_U06 potrafi komunikować się z jednostką oraz grupą społeczną w zakresie związanym programem kształcenia

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K01zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
K2	HS_K21 samodzielnego sformułowania opinii na temat stanu zdrowia i kondycji psychofizycznej pacjenta

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład W1-W7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie laryngologiczne 2. Zapalenia zatok przynosowych 3. Powikłania zapaleń zatok przynosowych 4. Zapalenia uszu 5. Chrapanie i bezdechy 6. Ciała obce w laryngologii 7. Dusznosc 	HS_W02, HS_W03, HS_W04, HS_W05, HS_W12
Seminarium S1-S10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapalenie zatok przynosowych 2. Bezdechy 3. Zapalenia uszu 4. Powikłania zapaleń uszu 5. Guz krtani 6. Choroby zapalne ślinianek 	HS_U05, HS_U06

	7. Porażenie nerwu twarzowego 8. Guzy ślinianek 9. Stany nagłe w otorynolaryngologii 10. Zębopochodne schorzenia w ORL	
Ćwiczenie C1-C13	1. Badanie uszu 2. Rynoscopia przednia 3. Badanie jamy ustnej 4. Badanie nosogardła 5. Badanie gardła środkowego 6. Badanie gardła dolnego 7. Badanie krtani 8. Badanie szyi 9. Badanie czynności n. twarzowego 10. Badanie słuchu 11. Badanie USG szyi 12. Badanie TK głowy i szyi 13. Badanie MR głowy i szyi	HS_W02, HS_W03, HS_W04, HS_W05, HS_W12, HS_U05, HS_U06, HS_K01, HS_K02

6. LITERATURA

Obowiązkowa

- Otolaryngologia kliniczna. Red. K. Niemczyk, Rok wydania 2014 ISBN 978-83-61104-83-4

Uzupelniająca

- Publikacje z PubMed.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1-W5, U1-U2, K1-K2	Czynny udział w wykładach, seminariach i ćwiczeniach. Zaliczenie ustne bez oceny.	Obecność na zajęciach. Zaliczenie ustne bez oceny.

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa.

Propedeutyka stomatologii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej Ul. Nowogrodzka 59 XI D I tel. 22 625 66 02, e-mail: zpips@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Leopold Wagner
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr hab. n. med. Leopold Wagner, lwagner@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	mgr Waldemar Ćwirzeń, waldemar.cwirzen@wum.edu.pl , 22 6256602
Prowadzący zajęcia	mgr Waldemar Ćwirzeń, wccwirzen@wum.edu.pl dr n. med. Łukasz Zadrozny, lukasz.zadrozny@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, I semestr	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5 (5 w e-learningu)	0,17
seminarium (S)		5	0,17
ćwiczenia (C)		20	0,66
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-
praktyka zawodowa (PZ)		-	-
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		30	1

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabywanie wiedzy odnośnie BHP i organizacji pracy gabinetu dentystycznego, zasad działania wyposażenia, przepisów i regulacji prawnych zawodu higienistki stomatologicznej, prowadzenia dokumentacji medycznej, zasad aseptyki i antyseptyki oraz konserwacji narzędzi
C2	Nabywanie wiedzy odnośnie zasad współpracy członków zespołu stomatologicznego, podstaw ergonomii i czynników ryzyka występujących w zawodzie higienistki stomatologicznej.
C3	Nabywanie wiedzy odnośnie jednorazowych elementów wyposażenia gabinetu stomatologicznego

C4	Nabywanie umiejętności wykonywania zawodu higienistki stomatologicznej zgodnie z zasadami ergonomii.
----	--

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
HS_W02	posiada niezbędną wiedzę ogólną i kierunkową w zakresie podstawowych nauk medycznych i stomatologicznych
HS_W34	zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego
HS_W05	szczegółową anatomie głowy w zakresie właściwym dla programu kształcenia
HS_W18	rozdziela pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
HS_U06	komunikować się z jednostką oraz grupą społeczną w zakresie związanym programem kształcenia
HS_U03	przygotowuje aparaturę i sprzęt do użytku zgodnie z procedurami; obsługuje aparaturę i sprzęt stomatologiczny zgodnie z instrukcjami obsługi
HS_U02	przygotowuje pacjenta do zabiegu, umie transferować narzędzia oraz pracować w zespole stomatologicznym
HS_U21	posługuje się terminologią z zakresu anatomii, określa budowę zębów ludzkich i potrafi oznaczyć zęby różnymi metodami
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
HS_K12	postępowanie zgodnie z zasadami ergonomii i higieny pracy higienistki stomatologicznej

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład 1 (dostępny na platformie e-learningowej przez 12 tyg. od 4 10. 2021)	Wybrane zagadnienia dotyczące funkcjonowania gabinetu dentystycznego - wymogi techniczno-budowlane pomieszczenia przeznaczonego na gabinet dentystyczny oraz budowa i zasady działania podstawowego, specjalistycznego i pomocniczego wyposażenia gabinetu stomatologicznego.	HS_W02
W2-Wykład 2-3 (dostępny na platformie e-learningowej przez 12 tyg. od 4 10. 2021)	Podstawy ergonomii pracy w gabinecie stomatologicznym - poznanie podstawowych pojęć i wymagań z zakresu ergonomii pracy, dostosowanie pomieszczenia do rodzaju świadczonych usług, wymagań personelu i oczekiwań pacjentów, określenie wyposażenia stanowiska i zasad pracy metodą na cztery i sześć rąk przy leżącym pacjencie.	HS_W34
W3-Wykład 4-5 (dostępny na platformie e-learningowej przez 12 tyg. od 4 10. 2021)	Zęby mleczne i stałe – różnice anatomiczne - charakterystyka topograficzna, cechy wspólne i indywidualne kształtu zębów.	HS_W05
S1-Seminarium 1	Zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego w różnych dziedzinach	HS_U06

	dzinach stomatologii - zakres obowiązków członków zespołu stomatologicznego, planowanie i organizacja pracy, charakterystyka czynności higienistki stomatologicznej	
S2-Seminarium 2-3	Konserwacja wyposażenia gabinetu stomatologicznego. określenie zasad użytkowania i bieżącej konserwacja narzędzi, sprzętu i aparatury stomatologicznych.	HS_U03
S3-Seminarium 4-5	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gabinecie stomatologicznym - interpretacja pojęć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy dotyczące ochrony indywidualnej, określenie zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka związanych z wykonywaniem zadań zawodowych.	HS_W18
C1-Ćwiczenia 1-5	Zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego w różnych dziedzinach stomatologii - praca w gabinecie dentystycznym zgodnie z zasadami BHP, przygotowanie stanowiska pracy do przeprowadzenia badania pacjenta oraz różnych zabiegów stomatologicznych, obowiązki i usytuowanie członków zespołu stomatologicznego.	HS_W34 HS_U06
C2-Ćwiczenia 6-9	Ergonomia w gabinecie dentystycznym - poznanie podstawowych pojęć i wymagań z zakresu ergonomii pracy, dostosowanie pomieszczenia do rodzaju świadczonych usług, wymagań personelu i oczekiwań pacjentów, określenie wyposażenia stanowiska i zasad pracy metodą na cztery i sześć rąk przy leżącym pacjencie.	HS_K12
C3-Ćwiczenia 10- 13	Techniki utrzymania suchości pola zabiegu - zakładanie koferdamu w przypadku leczenia zachowawczego, profesjonalnego wybielania zębów i zabiegów endodontycznych.	HS_U02
C4-Ćwiczenia 14-17	Płaskie (2D) i przestrzenne (3D) odwzorowanie wybranych zębów. Metody oznaczania zębów - budowa zębów stałych i mlecznych zasady oznaczania, odwzorowanie wybranych zębów na popierze milimetrowym oraz modelowanie korony zęba trzonowego z modeliny.	HS_U21
C5-Ćwiczenia 18-20	Aseptyka i antyseptyka w gabinecie stomatologicznym - dezynfekcja i sterylizacja, kontrola procesu sterylizacji przechowywanie sterylnych narzędzi i materiałów, segregacja i postępowanie z odpadami, odzież ochronna i środki ochrony indywidualnej, higiena rąk oraz postępowanie w przypadku ekspozycji na krew i inne materiały zakaźne w gabinecie stomatologicznym	HS_U03

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Anatomia głowy dla stomatologów. Łasiński W. PZWL. Warszawa. 1985
2. Wprowadzenie do stomatologii dziecięcej. Olczak-Kowalczyk D, Wagner L. WUM. Warszawa. 2013
3. Asystowanie w stomatologii. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Barnett V. Urban & Partner. Wrocław. 2006
4. Współczesna Stomatologia Wieku Rozwojowego. Olczak-Kowalczyk D, Szczepańskiej J, Kaczmarek U. Med. Tour Press Int. Wyd. I. Otwock. 2017

Uzupełniająca

1. Podręcznik dla asystentki i higienistki stomatologicznej. Jańczuk Z. PZWL. Warszawa. 2009

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W02, HS_W034, HS_W05, HS_U06, HS_U03, HS_W018,	Sprawdzian pisemny	Osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na poziomie co najmniej 55%
HS_K12 ,HS_U02, HS_U21	Obserwacja i ocena umiejętności	Pozytywna ocena każdego wykonanego zadania

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Zaliczenie przedmiotu: zaliczenie bez oceny: średnia ważona ocen z części praktycznej i teoretycznej przy równej ważności (50%) wiedzy i umiejętności

Opiekunem dydaktycznym przedmiotu jest mgr Waldemar Ćwirzeń, wcwirzen@wum.edu.pl,

Student może mieć 1 nieobecność pod warunkiem zaliczenia wszystkich zaplanowanych zadań w kolejnym tygodniu zajęć, może się także zgłosić do prowadzącego zajęcia w godzinach jego dyżuru.

Student na zajęciach musi mieć fartuch, jednorazowe rękawiczki, maskę chirurgiczną, upięte włosy lub czepek oraz zmienione obuwie.

Strona internetowa Zakładu: <https://propedeutika-stomatologiczna.wum.edu.pl>

PRZYSPOSOBIENIE BIBLIOTECZNE

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Biblioteka Główna ul. Żwirki i Wigury 63, 02-091 Warszawa, tel. 22 116 60 11 e-mail: biblioteka.wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	mgr Irmina Utrata
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	mgr Irmina Utrata tel.: 22 116 60 11, 22 116 60 12 e-mail: irmina.utrata@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	mgr Irmina Utrata tel.: 22 116 60 11, 22 116 60 12 e-mail: irmina.utrata@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Irmina Utrata, e-mail: irmina.utrata@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok Semestr	Liczba punktów ECTS	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		2(2 w learningu)	
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń			

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zdobycie wiedzy o strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego WUM
C2	Zdobycie wiedzy o ofercie bibliotecznej w zakresie zasobów i usług
C3	Przygotowanie do samodzielnego i efektywnego korzystania z zasobów i usług Biblioteki Uczelnianej

C4	Przygotowanie do wyszukiwania informacji o zbiorach bibliotecznych z wykorzystaniem warsztatu informacyjnego biblioteki
C5	Uświadomienie korzyści wynikających z sięgania po zasoby i usługi bibliotek naukowych
C6	Uświadomienie potrzeby ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W	HS_W...
---	---------

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	HS_U34 - znajduje niezbędne informacje w literaturze fachowej, bazach danych i innych źródłach związanych ze zdrowiem
U2	HS_U36 - potrafi obsługiwać komputer, analizować dane, korzystać z podstawowego oprogramowania oraz sieci Internet, przetwarza informacje, tworzy dokumentację medyczną, umie zapewnić ochronę danych osobowych, potrafi korzystać ze zbiorów bibliotecznych oraz zasobów bibliotecznych

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	HS_K02 -krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
----	---

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład W1-W...		
Seminarium S1-S...	Przysposobienie biblioteczne – organizacja i struktura systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni; Biblioteka Główna – zadania, zasoby, usługi, udogodnienia sprzętowo-techniczne; wyszukiwanie informacji – typologia katalogów, sesje wyszukiwawcze; strona www biblioteki – serwis informacyjny do prezentacji zasobów i usług; wybrane biblioteki naukowe w Warszawie.	HS_U34 HS_U36 HS_K02
Ćwiczenie C1-C...		

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Materiały zamieszczone w szkoleniu z Przysposobienia bibliotecznego, dostępne ze strony [www Biblioteki Głównej WUM](http://www.BibliotekiGłównejWUM)

Uzupełniająca

1.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_U34 HS_U36 HS_K02	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie 67% prawidłowych odpowiedzi na 30 pytań testu	2,0(ndst) 0% - 66% 3,0(dost.) 67% - 76% 3,5(ddb) 77% - 82% 4,0(db) 83% - 89% 4,5 (pdb) 90% - 96% 5,0(bdb) 97% - 100%

8. INFORMACJE DODATKOWE
Koło Naukowe: Strona Internetowa Jednostki:

Psychologia z pedagogiką

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Zdrowia Publicznego ul. Jana Nielubowicza 5, budynek F, 02-097 Warszawa. tel.: (22) 599-21-80; Tel/fax: (22) 599-21-81, e-mail: zzp@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. o zdr. Mariusz Gujski
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr hab. n. o zdr. Mariusz Gujski
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr hab. n. społ. Magdalena Woynarowska-Sołdan tel.: (22) 599-21-80, e-mail: magdalena.woynarowska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Karolina Jabłkowska-Górecka – psychologia dr n. o zdr. Tomasz Duda – psychologia dr hab. n. społ. Magdalena Woynarowska-Sołdan – pedagogika

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok I, Semestr II	Liczba punktów ECTS	2
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		25	1
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		25	1

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	1. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z zakresu psychologii i pedagogiki umożliwiających: <ul style="list-style-type: none"> • lepsze rozumienie siebie i innych, zwłaszcza pacjentów, w zdrowiu i w chorobie, • doskonalenie własnych umiejętności psychospołecznych niezbędnych w budowaniu prawidłowych relacji z pacjentem oraz współpracy w zespole stomatologicznym, • kształtowanie prawidłowej postawy w stosunku do pacjenta, • podejmowanie skutecznych działań edukacyjnych.
C2	Pomoc studentom w nabywaniu kompetencji (rozumienia, umiejętności, postaw, motywacji) niezbędnych do własnego uczenia się i doskonalenia (kształcenie ustawiczne).

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	(HS_W13) zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane pojęcia i mechanizmy psychospołeczne związane ze zdrowiem i jego ochroną, w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W2	(HS_W16) zna i rozumie teoretyczne podstawy działań interwencyjnych wobec jednostek oraz grup społecznych, a także zasady promocji zdrowia i zdrowego trybu życia
W3	(HS_W24) wykazuje znajomość podstaw teoretycznych i metodologicznych budowy strategii programów zdrowotnych i społecznych, w tym wpływu czynników behawioralnych i środowiskowych na stan zdrowia
W4	(HS_W31) zna etyczne, prawne i organizacyjne uwarunkowania wykonywania zawodu higienistki stomatologicznej; zna zasady deontologii
W5	(HS_W39) zna czynniki ryzyka występujące w zawodzie higienistki stomatologicznej; rozumie pojęcie zespołu wypalenia zawodowego
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	(HS_U06) potrafi komunikować się z jednostką oraz grupą społeczną w zakresie związanym programem kształcenia
U2	(HS_U08) przestrzega zasad kultury i etyki; jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań; przewiduje skutki podejmowanych działań; jest otwarty na zmiany; potrafi radzić sobie ze stresem; aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe; przestrzega tajemnicy zawodowej; potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania; potrafi negocjować warunki porozumień; współpracuje w zespole
U3	(HS_U10) pracuje w zespole przyjmując odpowiednie role grupowe
U4	(HS_U42) przeprowadza analizę wybranych uwarunkowań problemów zdrowotnych i społecznych
U5	(HS_U45) dobiera różne formy edukacji zdrowotnej pacjentów, posługując się wiedzą z zakresu socjologii, psychologii i pedagogiki; stosuje różne formy i metody edukacji indywidualnej i grupowej w zakresie promocji zdrowia jamy ustnej; udziela porad na temat racjonalnego odżywiania w celu zachowania zdrowia jamy ustnej u pacjentów w różnym wieku; dobiera pomoce dydaktyczne do tematu z zakresu promocji zdrowia i do wieku grupy odbiorców; sporządza pomoce dydaktyczne dla indywidualnych odbiorców w różnym wieku; dobiera metody współdziałania z opiekunami dziecka w realizacji programu promocji zdrowia; stosuje strategie promowania zdrowia jamy ustnej w zależności od środowiska; organizuje działania na rzecz zdrowia jamy ustnej w różnych środowiskach społecznych; wykonuje instruktaż różnymi metodami w celu promocji zdrowia jamy ustnej
Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	(HS_K04) absolwent jest gotów do okazywania szacunku wobec pacjenta, klienta, grup społecznych oraz troski o ich dobro
K2	(HS_K06) absolwent jest gotów do przyjmowania odpowiedzialności za problemy środowiska lokalnego; przejawia szacunek wobec pacjenta/klienta i zrozumienie jego trudności; wykazuje tolerancję i otwartość wobec odmiennych poglądów i postaw, ukształtowanych przez różne czynniki społeczno-kulturowe
K3	(HS_K09) absolwent jest gotów do stosowania metod prawidłowej komunikacji w relacjach z pacjentami i współpracownikami
K4	(HS_K11) absolwent jest gotów do podejmowania działań mających na celu ograniczanie stresu zawodowego i jego negatywnych skutków

K5	(HS_K13) absolwent jest gotów do pracy zespołowej, rozwiązywania konfliktów; potrafi wykazywać asertywność, radzić sobie ze stresem w pracy, stosować podstawowe techniki relaksacyjne oraz przeciwdziałać zjawisku wypalenia zawodowego
K6	(HS_K20) absolwent jest gotów do rozpoznania pacjentów znerwicowanych, lękowych i specjalnej troski
K7	(HS_K21) absolwent jest gotów do samodzielnego sformułowania opinii na temat stanu zdrowia i kondycji psychofizycznej pacjenta

5. Zajęcia

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład	Kształtowanie zachowań zdrowotnych. 1. Czynniki behawioralne, środowiskowe i psychospołeczne w zdrowiu i chorobie. 2. Profilaktyka i edukacja zdrowotna.	HS_W13 HS_W16 HS_W24 HS_U42 HS_U45
W2-Wykład	Rozwój człowieka a procesy poznawcze 1. Definicja pojęcia „procesy poznawcze”. 2. Rodzaje funkcji poznawczych i ich rozwój i charakterystyka. 3. Wpływ procesów poznawczych na rozwój i funkcjonowanie jednostki.	HS_W15 HS_U06 HS_K09
W3 i 4-Wykład	Człowiek – istota społeczna 1. Psychologiczne aspekty pracy w grupie, procesy grupowe. 2. Umiejętność rozwiązywania konfliktów w zespole. 3. Wykorzystanie zasobów psychologicznych, m.in. asertywności, w sytuacjach trudnych.	HS_U10 HS_K09 HS_K13
W5 i 6-Wykład	Stres i radzenie sobie ze stresem. 1. Mechanizm działania stresu. 2. Konsekwencje stresu. 3. Radzenie sobie ze stresem i metody zapobiegania stresowi (m. in. RTZ) 4. Stres zawodowy. Przeciwdziałanie zespołowi wypalenia zawodowego w pracy higienistki stomatologicznej.	HS_W39 HS_U08 HS_K11 HS_K13
W7-Wykład	Elementy psychopatologii. 1. Pojęcie normy i patologii. 2. Czynniki wpływające na stan psychiczny człowieka. 3. Charakterystyka zaburzeń lękowych, afektywnych i psychotycznych. 4. Lęk i jego wpływ na odczuwanie bólu. 5. Dentofobia – charakterystyka i sposoby postępowania.	HS_K04 HS_K06 HS_K20 HS_K21
W8-Wykład	Znaczenie psychopedagogiki w pracy higienistki stomatologicznej. 1. Przedmiot i cele psychostomatologii. 2. Przedmiot zainteresowań psychopedagogiki. 3. Powiązania z innymi naukami, w tym szczególnie z naukami medycznymi i naukami o zdrowiu. 4. Znaczenie wiedzy psychopedagogicznej w praktyce pracownika medycznego..	HS_W16 HS_U45
W9-Wykład	Co to znaczy „dobra” higienistka stomatologiczna (dobry higienista stomatologiczny)? 1. Cechy, umiejętności i postawy sprzyjające efektywnemu wykonywaniu zadań higienistki stomatologicznej/higienisty stomatologicznego ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności psychospołecznych (miękkich)..	HS_W31 HS_U06 HS_U08 HS_K04
W10-Wykład	Umiejętności psychospołeczne. 1. Definicja umiejętności psychospołecznych, ich rodzaje i znaczenie. 2. Samoocena własnych umiejętności psychospołecznych. 3. Możliwości doskonalenia umiejętności psychospołecznych.	HS_W16 HS_U06 HS_U08 HS_U45 HS_K04 HS_K09 HS_K13
W11-Wykład	Uczenie się. 1. Uwarunkowania przebiegu i efektów procesu uczenia się. 2. Analiza własnego sposobu uczenia się (samoocena mocnych i słabych stron). 3. Podstawowe prawidłowości dotyczące uczenia się. 4. Metody uczenia się.	HS_U08
W12-Wykład	Metody oddziaływań wychowawczych. 1. Rodzaje metod i ich charakterystyka. 2. Zasady doboru metod. 3. Wychowanie „bez przemocy”.	HS_W16 HS_U45

6. LITERATURA

Obowiązkowa

Psychologia (wybrane rozdziały):

1. Heszen I., Sęk H., Psychologia zdrowia, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 2007.
2. Oboda., M. Psychologia komunikacji w gabinecie stomatologicznym: jak lekarz dentysta może kształtować świadomość pacjenta. Bestom, Łódź, 2008.
3. Strelau J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, Tom 1-3, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 2007 (wybrane rozdziały).
- 4.

Pedagogika (wybrane rozdziały):

1. Ciechaniewicz W. (red.), Pedagogika. Podręcznik dla szkół medycznych, Wyd. Lek. PZWL, Warszawa, 2000.
2. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 2017.

Uzupełniająca

21. Sheridan CL., Radmacher S.A., Psychologia zdrowia. Wyzwanie dla biomedycznego modelu zdrowia, Instytut Psychologii Zdrowia, Warszawa, 1998.
22. Łobocki M., Metody wychowania w zarysie, IMPULS, Kraków, 2006.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Wykłady 1–7	Zaliczenie pisemne (punktowane pytania zamknięte pozwalające zweryfikować wiedzę oraz pytania otwarte/zadania pozwalające zweryfikować umiejętności i kompetencje).	Zdobycie minimum 60% pkt
Wykłady 8–12	Zaliczenie pisemne (punktowane pytania zamknięte pozwalające zweryfikować wiedzę oraz pytania otwarte/zadania pozwalające zweryfikować umiejętności i kompetencje).	Zdobycie minimum 60% pkt

8. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Dane kontaktowe do osób prowadzących zajęcia:

- dr n. med. Karolina Jabłkowska-Górecka (psychologia): kjablkowska@wum.edu.pl
- dr n. o zdr. Tomasz Duda (psychologia): tomasz.duda@wum.edu.pl
- dr hab. n. społ. Magdalena Woynarowska-Sołdan (pedagogika): magdalena.woynarowska@wum.edu.pl

Informacje o kole naukowym działającym przy Zakładzie Zdrowia Publicznego:

SKN Zdrowia Publicznego sekcja Promocji Zdrowia: <https://sknzp.wum.edu.pl/content/dzialalnosc-kola>

WYCHOWANIE FIZYCZNE

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/22
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Ul. Księcia Trojdena 2c 02-091 Warszawa tel. (022) 5720528 studiumwfis@wum.edu.pl

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	mgr Jerzy Chrzanowski
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	mgr Paweł Miaskiewicz pawel.miaskiewicz@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	z-ca Kierownika mgr Kinga Klas-Pupar kinga.klas@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Jerzy Chrzanowski jerzy.chrzanowski@wum.edu.pl mgr Kinga Klas-Pupar kinga.klas@wum.edu.pl dr Anna Sobianek anna.sobianek@wum.edu.pl mgr Bożena Glinkowska bozena.glinkowska@wum.edu.pl mgr Agnieszka Besler agnieszka.besler@wum.edu.pl mgr Grażyna Prokurat grazyna.prokurat@wum.edu.pl mgr Marzena Walenda marzena.walenda@wum.edu.pl mgr Jacek Szczepański jacek.szczepanski@wum.edu.pl ; mgr Mariusz Mirosz mariusz.mirosz@wum.edu.pl mgr Jerzy Skolimowski jerzy.skolimowski@wum.edu.pl mgr Paweł Krawczyk pawel.krawczyk@wum.edu.pl mgr Michał Sieńko michal.sienko@wum.edu.pl mgr Tomasz Koziniński tomasz.kozinski@wum.edu.pl mgr Paweł Miaskiewicz pawel.miaskiewicz@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok 1, do wyboru: semestr zimowy lub letni	Liczba punktów ECTS	0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)		30	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń			

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Przedstawienie kultury fizycznej, jako ogółu uznawanych wartości i utrwalonych zachowań w odniesieniu do ludzkiego ciała.
C2	Harmonijny rozwój organizmu, wzmacnianie i uelastycznianie układu ruchu – kształtowanie sylwetki, profilaktyka schorzeń i przeciążeń w obrębi układu ruchu, stymulacja układu krążeniowo – oddechowego i nerwowego.
C3	Hartowanie organizmu i poprawa odporności na poziomie fizycznym i psychicznym.
C4	Zapoznanie z metodami walki ze stresem i skutkami jego oddziaływania na organizm.
C5	Zapoznanie z zasadami i metodologią programów profilaktycznych w stopniu umożliwiającym czynny udział w ich projektowaniu, wdrażaniu i realizacji.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1 HS_W01	zna i rozumie fizykochemiczne i biologiczne podstawy nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W2 HS_W16	zna i rozumie teoretyczne podstawy działań interwencyjnych wobec jednostek oraz grup społecznych, a także zasady promocji zdrowia i zdrowego trybu życia
W3 HS_W25	zna i rozumie mechanizm działania i skutki uboczne zabiegów fizycznych i aktywności ruchowej związanych z zawodem właściwym dla kierunku studiów
W4 HS_W40	definiuje podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji i zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1 HS_U08	przestrzega zasad kultury i etyki; jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań; przewiduje skutki podejmowanych działań; jest otwarty na zmiany; potrafi radzić sobie ze stresem; aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe; przestrzega tajemnicy zawodowej; potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania; potrafi negocjować warunki porozumień; współpracuje w zespole
U2 HS_U27	wyjaśnia ogólną budowę i funkcje organizmu człowieka; charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia oraz promocji i profilaktyki zdrowia; przestrzega zasad promocji zdrowia i zdrowego stylu życia; wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii, charakteryzuje objawy i przyczyny zaburzeń oraz zmian chorobowych; przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy; charakteryzuje stany nagłego zagrożenia życia
U3 HS_U43	konstruuje program profilaktyczny zgodnie z metodologią; przedstawia i ocenia różne koncepcje i modele promocji zdrowia
U4 HS_U50	potrafi wykazać się specjalistycznymi umiejętnościami ruchowymi z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych, zdrowotnych, sportowych i estetycznych) właściwych dla programu kształcenia
U5 HS_U51	posiada umiejętności ruchowe, wynikające z ergonomii pracy przy fotelu dentystrycznym i z profesjonalnej rehabilitacji zawodowej oraz związane z aktywnością sportowo-rekreacyjną

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1 HS_K11	podejmowania działań mających na celu ograniczenie stresu zawodowego i jego negatywnych skutków
K2 HS_K13	pracy zespołowej, rozwiązywania konfliktów, potrafi wykazywać asertywność, radzić sobie ze stresem w pracy, stosować podstawowe techniki relaksacyjne oraz przeciwdziałać zjawisku wypalenia zawodowego
K3 HS_K22	dbania o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonywania zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
C1-C15 Ćwiczenie	Zgodne z programem nauczania wybranej przez studenta dyscypliny sportowej lub rekreacyjnej, które obejmują rozwój cech motorycznych: siły, szybkości, wytrzymałości, koordynacji ruchowej, zwinności i gibkości. Poznanie nowych i atrakcyjnych form aktywności ruchowej, w tym „sportów całego życia” (indywidualnych i zespołowych), zapewniających aktywne uczestnictwo w kulturze fizycznej. Ruch, jako czynnik zapobiegający chorobom i umacniający zdrowie. Właściwe reagowanie na oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych. Szczególnie uzdolnieni sportowo studenci uczestniczą w zajęciach sekcji sportowych i reprezentują Uczelnię w Akademickich Mistrzostwach Warszawy i Mazowsza oraz w Akademickich Mistrzostwach Polski.	HS_W01, HS_W16, HS_W25, HS_W40, HS_U08, HS_U27, HS_U43, HS_U50, HS_U51, HS_K11, HS_K13, HS_K22

6. LITERATURA	
Obowiązkowa	
Zgodna z programem nauczania wybranej dyscypliny sportowej lub rekreacyjnej – prezentowana na pierwszych zajęciach.	
Uzupełniająca	
Zgodna z programem nauczania wybranej dyscypliny sportowej lub rekreacyjnej – prezentowana na pierwszych zajęciach.	

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W01 HS_W16 HS_W25 HS_W40	- obserwacja pracy studenta - ocena aktywności w czasie zajęć - testy sprawnościowe, zawody	- systematyczne uczęszczanie na zajęcia (80% frekwencja tzn. nie mniej niż 12 zajęć w semestrze) - udział w testach sprawności fizycznej, zawodach
HS_U08 HS_U27 HS_U43 HS_U50 HS_U51	- obserwacja pracy studenta - ocena aktywności w czasie zajęć - ocena przygotowania do zajęć	- systematyczne uczęszczanie na zajęcia (80% frekwencja tzn. nie mniej niż 12 zajęć w semestrze)
HS_K11 HS_K13 HS_K22	- obserwacja pracy studenta	- systematyczne uczęszczanie na zajęcia (80% frekwencja tzn. nie mniej niż 12 zajęć w semestrze)

8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Studenckie Koło Naukowe „Odnowa biologiczna”, opiekun mgr Kinga Kłaś-Pupar
Studenckie Koło Naukowe „Terapie wodne i telemedycyna”, opiekun dr Anna Sobianek

Sekcje sportowe i rekreacyjne Klubu Uczelnianego AZS WUM.

Regulamin zajęć oraz informacje dotyczące możliwości odrabiania zajęć z powodu nieobecności znajdują się na stronie internetowej Studium studiumwfis@wum.edu.pl w zakładce Dydaktyka.

Zdrowie Środowiskowe

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2021/2022
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Higiena Stomatologiczna
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki Medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych, Alergologii i Immunologii; ul. Banacha 1a, 02-097 Warszawa tel. 22 5992039(2040)

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. Dr hab. n.med. Bolesław K. Samoliński
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	Dr hab. n. med. i n. o zdr. Barbara Piekarska, tel. +48 22 599 11 28, mail: barbara.piekarska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	Dr hab. n. med. i n. o zdr. Barbara Piekarska, tel. +48 22 599 11 28, mail: barbara.piekarska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr hab. n. med. i n. o zdr. Barbara Piekarska, tel. +48 22 599 11 28, mail: barbara.piekarska@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok sem 1	Liczba punktów ECTS	0,5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	0,125
seminarium (S)		5	0,125
ćwiczenia (C)		-	
e-learning (e-L)		-	
zajęcia praktyczne (ZP)		-	
praktyka zawodowa (PZ)		-	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		10	0,25

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z aspektami zdrowia człowieka, determinowanymi przez czynniki biologiczne, chemiczne i fizyczne
C2	Przekazanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu oceny, eliminacji i zapobiegania obecności w środowisku tych czynników, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie ludzi.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	HS_W11. Zna metody rozpoznawania sytuacji zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka ze szczególnym uwzględnieniem problemów kardiologicznych
W2	HS_W13. Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane pojęcia i mechanizmy psychospołeczne związane ze zdrowiem i jego ochroną, w zakresie właściwym dla programu kształcenia
W3	HS_W14. Zna metody rozpoznawania zagrożeń występujących w gabinecie dentystrycznym, które mogą mieć wpływ na zdrowie człowieka
W4	HS_W15. Zna podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji społecznej i prezentuje główne zagrożenia zdrowia i problemy zdrowotne ludności Polski w tym społeczeństw lokalnych
W5	HS_W18. Rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
W6	HS_W40. Definiuje podstawowe pojęcia opisujące stan zdrowia populacji i zna metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz definiuje pojęcia związane ze zdrowiem i stylem życia
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	HS_U18. Wykorzystuje mierniki stanu zdrowia w analizie stanu zdrowia populacji i definiowaniu problemów zdrowotnych populacji
U2	HS_U19. Identyfikuje zagrożenia środowiskowe dla zdrowia populacji
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	
K2	

5. Zajęcia		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1-Wykład	Zdrowie środowiskowe – podstawie pojęcia, zakres, priorytety	HS_W13, HS_W40.
W2-Wykład	Środowiskowe uwarunkowania chorób	HS_W11, HS_W18, HS_W40.
W3-Wykład	Holistyczna koncepcja zdrowia – zdrowie jako wartość	HS_W40.
S1-Seminarium	Zachowania ryzykowne zagrażające zdrowiu: prozdrowotne i antyzdrowotne	HS_W15, HS_W40, HS_U18, HS_U19

S2-Seminarium	Zdrowie środowiskowe w miejscu zamieszkania – czynniki zagrożenia	HS_W15, HS_U18,
S3-Seminarium	Środowisko pracy – narażenia na czynniki szkodliwe osób wykonujących zawody medyczne oraz związane z nimi choroby zawodowe	HS_W14, HS_W15, HS_U18, HS_U19

6. LITERATURA

Obowiązkowa

28. Jędrychowski W. 2010 – Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków
29. Siemiński M. 2007 – Środowiskowe zagrożenia zdrowia. Wydawnictwo naukowe PWN Warszawa.
30. Siemiński M., Środowiskowe zagrożenia zdrowia. Inne wyzwania, PWN Warszawa 2007
31. Jethon Zb., Grzybowski A, 2000 – Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Wydanie II poprawione i uzupełnione.
32. Śliż D., Mamcarz A. (red) – Medycyna stylu życia. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. 2018

Uzupełniająca

23. Marek K., Choroby zawodowe, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003
24. Seńczuk W., Toksykologia współczesna, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006
25. Sygit M. Zdrowie Publiczne. Wyd. Wolter Kluwer Business, Warszawa, 2010;
26. Leowski J. Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. Wyd. CeDeWu, Warszawa 2010;
27. Włodarczyk CW. Wprowadzenie do Polityki Zdrowotnej Wolter Kluwer Business, Warszawa 2010;
28. Szczerbań J, Zdrowie Publiczne. Skrypt dla studentów. Część I. Oficyna Wydawnicza WUM, Warszawa 2008; Karski JB, et al. Zdrowie Publiczne. Skrypt dla studentów. Część II.
29. Manahan St. E, 2006 – Toksykologia środowiska. Aspekty chemiczne i biochemiczne. Wydawnictwo PWN Warszawa

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
HS_W11, HS_W13, HS_W14, HS_W15, HS_W18, HS_W40, HS_U18, HS_U19.	Kolokwium pisemne – test jednokrotnego wyboru	uzyskanie minimum 60% ogólnej liczby punktów całego kolokwium.

8. INFORMACJE DODATKOWE (informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Strona internetowa Zakładu: <https://alergologia1.wum.edu.pl/>